

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: Vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr
Postcheckkonto Wien Nr. 55830

II. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag 23. Mai 1942

Nr. 21

Ogromen obseg nemške zmage pri Kerču

Nemške in romunske čete so uničile na polotoku Kerč v veliki bitki tri sovjetske armade, sestojče iz 17 strelskih divizij - Sovjeti so izgubili 149.256 ujetnikov, 258 tankov, 1133 topov, 323 letal, 16 ladij in nepregledni vojni material - Pri Harkovu vsi napadi sovjetov odbiti

V sredo je objavilo nemško vrhovno poveljstvo v okviru rednega poročila končni izid velike uničevalne bitke na polotoku Kerč, kjer so, kakor smo že poročali v zadnji številki našega lista, nemške in romunske čete v junaških bojih porazile in uničile tri sovjetske armade, sestojče iz 17 strelskih divizij. Preko tega so bile uničene tri tankovske brigade. Ob neprimerno velikih krvavih izgubah je sovražnik izgubil še 149.250 ujetnikov, 258 tankov, 1133 topov in mnogo nepreglednega vojnega materiala. Samo klaverni ostanki teh treh armad so zamogli doseči obalo onstran morske ožine. V letalskih bojih je sovražnik izgubil 323 letal. Nemško letalstvo je v vodovju polotoka z bombami potopilo 16 ladij s skupno 13.600 tonami, nekega minelovca in 21 obalnih ladij. Nadaljnih deset ladij je bilo težko poškodovanih.

Obenem je izšla posebna vest nemškega vrhovnega poveljstva, da so nemške in romunske čete pod vrhovnim poveljstvom Generaloberst-a von Mansteina s podporo letalskih brodevij, ki sta jim poveljevala Generaloberst-a Löhr in v. Richtthofen, dosegle v zasledovanju poraženega sovražnika morskoo ožino na Kerču v celi širini. Tudi zadnja mostišča, ki so bila zelo močno utrjena, so nemške in romunske čete zavzele na obeh straneh mesta Kerč po srditem sovražnem odporu. Tako je sedaj ves polotok z mestom in luko Kerč v nemških rokah.

V ostalem so se razvijale vojne operacije na vzhodni fronti v preteklem tednu po vrstnem redu od petka naprej takole:

Na Krimu so stale nemške in romunske čete pretekli petek neposredno pred Kerčom, poprej pa so zlomile sovražni odpor na višinah pred mestom samim.

V odseku pri Harkovu so se neprestano odigravali boji. V poteku teh bo-

jev, do petka, so nemške čete uničile 145 sovražnih tankov. Močni odredi bojnih letalcev in strmoglavcev so razbili zbirališča tankov, artilerijske postojanke in dovozne kolone sovjetov.

Na fronti pri Volhovu so odredi vojske in Waffen-SS v večdnevni bojih uničile neko obkoljeno sovražno skupino. Sovjeti so pri tem izgubili tisoč ujetnikov, več kot 3500 padlih, šest tankov, 199 metalcev min, 200 strojnic in mnogo drugega vojnega materiala.

Nemške in madžarske čete so v ozadju fronte napadle več močno oboroženih boljševiških tolp ter jih uničile.

Ob obali Ledenega morja se je izkrcala neka sovjetska mornariška brigada. Kljub hudemu snežnemu viharju je bila ta brigada v večdnevni bojih razbita. Ostanki so se morali umakniti preko morja. Sovražnik je izgubil 2000 mrtvih in mnogo orožja.

V nedeljo so nemške in romunske čete severovzhodno od Kerča stisnile sovražnika na vzhodnem koncu polotoka na najtesnejšem prostoru. Deli sovjetskih odredov, ki so bežali po cesti iz Kerča, so bili iz zraka strahovito bombardirani in so imeli velike izgube. Na Tamanskaji so nastali veliki požari in eksplozije. Nemški lovci so v nedeljo sestrelili brez lastnih izgub 28 letal. Pri Harkovu so bili vsi sovražni napadi odbiti. Do 17. maja je bilo uničenih 240 sovjetskih tankov.

Na ostalih odsekih fronte je bilo opaziti v nedeljo zgolj artilerijsko in izvidniško delovanje.

V prostoru okrog Moskve ter vzhodno od jezera Ilmen je nemško letalstvo uspešno razbijalo sovjetske železniške naprave.

Po pondeljkom poročila nemškega vrhovnega poveljstva so na polotoku Kerču nemški in romunski odredi nadaljevali kljub obupni obrambi uničevanje poraženih sovjetskih čet.

Velika bitka se je vnela vsled nemških protinapadov pri Harkovu, kjer so v ponedeljek uničili 56 sovražnih tankov. Nadaljnih 54 sovražnih tankov je bilo uničenih z letalskimi bombami.

V torek je bila izdana vest, da so bili pri Harkovu odbiti vsi sovražni napadi. Pri tem je bilo uničenih nadaljnjih 80 sovražnih tankov. Letalci so uničili z bombami 31 tankov in 500 vozil vseh vrst. Tako se je zvišalo število uničenih sovjetskih tankov od početka teh borb na 447.

V sredo so nemške čete odbile pri Harkovu v srditih bojih ponovne sovražne napade. Pri tem je bilo uničenih nadaljnjih 34 sovražnih tankov. Letalstvo je uspešno posegalo v boje na zemlji, uničevalo zbirališča napadov in uničilo ali poškodovalo 29 tankov. V bojih, ki so se vršili pretekli torek, je sovražnik izgubil v zraku 36 letal. Nemško letalstvo je izgubilo v teh bojih samo en aparat. Na vseh ostalih sektorjih fronte so bili vsi sovražni napadi lokalno odbiti. Lastni napadi so bili uspešni.

V času od 26. aprila do 13. maja so izgubili sovjeti 748 letal. 540 jih je bilo zbitih v letalskih bojih, 73 jih je sestrelila protiletalska artilerija, dočim jih je suhozemna vojska zbila 76 deloma iz zraka ali pa jih je uničila na tleh oziroma zaplenila. Ostanek je bil na tleh uničen. V istem razdobju je nemško letalstvo izgubilo 82 lastnih letal.

Čas zatemnitve

Je od 21³⁰
do 4³⁰ ure

PK.-Aufnahme: Kriegsbericht Hackl-Atl. (Wb.).

Nach der Angriffsschlacht auf der Halbinsel Kertsch.
Die ersten sowjetischen Gefangenen des großen Angriffs werden der Küste entlang
in ein Gefangensammellager gebracht. Im Vordergrund in einem Erdloch ebenfalls
gefangene Sowjets.

Anglija in razkrajajoče sile

Nikakšna tajnost ni, da je bila Anglija takorekoč glavna trdnjava framazonstva ali prostozidarstva. Framazonске lože (tajna združenja plutokratov ali njihovega liberalnega priveska) so igrale v Angliji prvenstveno politično vlogo. Framazonstvo je odločalo pri imenovanju ministrov, diplomatov itd., saj je bil sam kralj član masonerije, da ne govorimo o plemstvu in denarni aristokraciji, ki sta bila prav tako tesno zastopana v vseh različnih ložah Velike Britanije.

Nobenega dvoma ni, da je angleško framazonstvo podpiralo vsa imperijalistična stremjenja Velike Britanije. V ložah so imeli dovolj časa za snovanje svojih naklepov. Kjer je šlo za zlato, diamante, petrolej, bombaž, premog itd., povsod so imeli svoje nosove zraven vidni predstavniki framazonских lož. Ravno ta masonerija, v kateri so igrali židje vidno vlogo, pa si je zapisala na svoj prapor boj nacionalsocializmu do iztrebljenja. Angleški narod, ki gleda rasne politike še ni spregledal, niti opazil ni, da je moral sedaj že v dveh svetovnih vojnah v klavnico ne za angleške, temveč za plutokratske interese. Führer je v svoji knjigi »Mein Kampf« predpostavil, da bo Nemčija zamogla po njegovi srčni

želji vzpostaviti dobre odnose s sorodnim angleškim narodom. Ko je Nemčija leta 1935 sklenila z Anglijo znani flotni pakt, ki je predvideval točno razmerje med obema mornaricama Anglije in Nemčije, so mnogi prijatelji zblizanja angleškega in nemškega naroda upali, da bo iz te koristne brazde vzkliklo novo seme. Danes lahko smelo trdimo, da nikdar ne bi bilo prišlo do te druge vojne, ako angleških politikov ne bi bili imeli v rokah framasoni in židje. Anglija se bori po Churchillovi lastni izpovedi za svoje nago življenje. Vprašati pa se je treba: Ali je to bilo potrebno? Ključ do spoznanja resnice o angleški propasti leži v masoneriji in sedaj v angleškem ljubimkovanju z boljševizmom.

Danes je raztrgana koprena, ki je ležala več desetletij nad moderno politiko Anglijo. Spoznal je svet, da je Anglija negovala svojo posebno politično metodo s pomočjo masonerije. Masoni ali prostozidarji so razkrajali duha med drugimi narodi, da so lažje spoznali tajnosti in namene drugih vlad in narodov. Na ta način je skušala Anglija ohraniti svojo hegemonijo nad needino Evropo. Anglija je znala izbornu trgovati s človečanskimi ideali, zato si je z masonerijo povsod utrdila svoje položaje. Ta politika je bila neiskrena in nepoštena, zato je morala končno propasti, zlasti pa ob svitu novih idej, ki so z elementarno silo bruh-

nile med propadajoči stari svet. Ko so se narodi v svitu idej nacionalsocializma in fašizma začeli otresati masonerije, je nastal za Anglijo mučen položaj. Narodi so spregledali angleško hegemonijo, kateri je utrdila masonerija pot na vseh koncih in krajih sveta. Toda motil bi se, kdor bi mislil, da vrže Anglija puško kar takole v koruzo. Ne: ako ni šlo z masonerijo, si mislijo v Londonu, bo pa šlo z boljševizmom. Tako je Anglija padla na nizko raven vlačuge. Anglija je v smislu kitajskega pregovora izgubila obraz. Česar ni mogla dokončati z masonerijo, hoče sedaj izpeljati s komunizmom. Tako hoče Anglija nadaljevati svoje sramotno delovanje v najintimnejšem objemu s komunizmom. Nikak slučaj ni bil, da je sedel angleški kralj pri obedu skupno z velikim salonskim boljševikom Crippsom, ki je še istega večera bil imenovan »kraljevskim ministrom«. Boljševiški bacil sedi od tistega dne v angleški vladi sami. In Anglija, ki je bila nekdanj vtor državniške previdnosti in modrosti, se je spričo zatona svoje svetovne oblasti sama zapisala poginu. Ni je angleške meje, ki bi mogla zadržavati novega zaveznika Anglijo pri zastrupljanju narodov. Temačne sile, ki jih je priklicala Anglija v strašni uri velike stiske, se obračajo sedaj proti moju stru, ki jih je priklical. Razkroj je popolen, če pomislimo, da morajo angleški lordi opazovati postopno boljševizacijo angleškega javnega življenja.

V Londonu so nedavno počastili spomin Lenina, glavnega krivca strašne boljševiške revolucije. Nek angleški list je imenoval počastitev rdečega hudiča »napredek civilizacije«. Hvala lepa za civilizacijo, ki so jo nemški in zavezniški vojaki srečavali na sovjetskih tleh ob vsakem koraku! Angleži so zelo radi sežigali tuje hiše. Plamen, ki so ga nekoč tako radi podpihovali drugod, imajo sedaj v lastni hiši. Tako se izpolnjuje zakon o jami, ki jo koplješ drugemu... Anglija je vsled svojega ljubimkovanja z boljševizmom izgubila sleherno legitimacijo zastopstva evropske kulture in civilizacije. Oster meč nemških in zavezniških armad, pa bo skrbel pod Führer-jevim vodstvom za to, da hudičeva setev Anglije in boljševizma ne bo šla nikoli v klasje.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Eugen Baumgartner; Hauptschriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg a. d. Drau Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juni 1941 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs-geldes.

Nemški udarci proti Angliji in Ameriki

Potopitve sovražnega ladjevja takorekoč na tekočem traku - Velik spopad nemškega letalstva z ameriškim brodom - 9000 tonska križarka in rušilec pri tem potopljena

Vojne operacije proti Angliji in Ameriki niso v preteklem tednu bistveno spremenile svojega značaja. Nadaljevalo se je sistematično uničevanje angleške in ameriške oskrbovalne plovbe, prav tako pa tudi bombardiranje Malte, angleškega otoka in severoafriških strateških točk. Operacije so v preteklem tednu potekale po sledenjem redu:

Po poročilu preteklega četrčka so nemške podmornice napadle v Severnem Atlantiku neko angleško spremiljavo. V večdnevni žilavi borbi jim je uspelo potopiti 9 ladij s skupno 31.000 tonami. Nek nadaljni parnik je bil s torpedom težko poškodovan. Druge nemške podmornice so v ameriških vodah potopile 12 trgovskih ladij s skupno 82.000 tonami. Tako je izgubila sovražna oskrbovalna plovba v par dneh zopet 21 ladij s skupno 113 tisoč tonami.

V okviru pomorskih spopadov ob vходу v Rokavski Kanal je neka nemška torpedovka potopila angleški hitri čoln. Nek drug hitri čoln je bil potopljen v borbi z nemškimi minolovci.

Velik uspeh je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo v svojem poročilu z dne 15. t. m. Dan poprej je namreč nemško letalstvo potopilo v borbi z nekimi ameriškim vojnim brodom v med Severnim rtom in med Spitzbergenom neko 9000-tonsko križarko razreda »Pensacola« ter nekega rušilca. Uničili so nadalje nekega ledolomilca s 3000 tonami ter neko 2000-tonsko trgovsko ladjo. Nek tovarni parnik z 10.000 tonami je bil tako težko zadet od bomb, da je od pramca do krme zgorel.

Razen tega so odredi lahkih nemških bojnih letal v nizkem poletu uničili v četrtek zvečer v neki južnoangleški luki štiri trgovske ladje s skupno 7500 tonami. Pri tem jih niso motili niti angleški zaporni baloni niti srčiti ogenj angleških protiletalskih baterij.

Lahka bojna letala so z bombami potopila na južni obali Anglije v luki Plymouth neko večjo angleško vojno ladjo. Neka topničarka in tovarna ladja sta bili poškodovani.

Dne 18. t. m. je bila izdana posebna vest o novem velikem uspehu nemških podmornic. Te podmornice so namreč ob vzhodni obali Severne Amerike, v Karibijskem morju ter pred izlivom reke Mississippi potopile 17 sovražnih ladij s skupno 105.000 tonami. Dve ladji sta bili s torpedi poškodovani.

Nemške bombe so padale v Angliji z dobrim uspehom na Folkestone in Hastings.

Ob obali Kanade so nemški lovci sestrelili brez lastnih izgub 15 angleških letal. V srednjem delu Severnega morja so močni angleški letalski odredi brez uspeha napadli nemško križarko »Prinz Eugen«. Odbiti so bili s težkimi izgubami. Križarka je s svojimi ladjami sestrelila sedem letal, nemški lovci pa so jih zbili 22. Sovražnik je izgubil pri tej priliki polovico v boj poslanih letal. Trije bombniki

Angležev so bili zbiti nad Nemškim zalivom, pet pa nad zapadnim delom Vzhodnega morja. Tako je izgubilo angleško letalstvo dne 17. maja skupno 52 letal. Nemško letalstvo pogreša samo tri letala, dočim so bile posadke rešene.

Malta je bila v preteklem tednu opetovano in najtežje bombardirana podnevi in ponoči. V noči na 20. t. m. so močnejši odredi nemškega bojnega letalstva bombardirali pristanišče Hull ob izlivu reke Humber. Opažati je bilo izbruh velikih požarov. Lahka nemška bojna letala so podnevi bombardirala neke tovarniške naprave v Južni Angliji. Ob Kanalu pa so nemški lovci brez lastnih izgub sestrelili sedem aparatov tipa Spitfire.

Blisk iz jasnega neba

Iz Milana poročajo: Uničenje treh sovjetskih armad na polotoku Kerč in veliko število ujetnikov ter plen v veliki prodorni bitki dajejo severoitalijanskemu tisku posebno obiležje. Listi so objavili zaključno poročilo nemškega vrhovnega poveljstva v vidni obliki. Te številke — tako piše »Il Popolo d'Italia« — pomenijo sovjetski poraz na najdelikatnejšem sektorju fronte, poraz, ki ga sploh ni več mogoče popraviti.

»Corriere della Sera« piše: »Na polotoku Kerč je uspelo izločiti veliko armado sovjetskih elitnih čet. Ta ogromni uspeh je razširil še težak poraz, ki so ga doživeli sovjeti v odseku pri Harkovu.

Iz Helsinkov poročajo: Tudi finski tisk je ves v znamenju sovjetskega poraza pri Kerču. Tako piše »Hufvudstadsbladet«, da je nemška vojska in tehnika spričo močnih utrdb na Kerču pomnožila svoje prejšnje uspe-

he za nov, velik triumf. Pa tudi čisto s taktičnega vidika je zavzetje Kerča mojsterska poteza, ki je nikdo ne more osporiti. Nemške in romunske čete so pač ponovno dokazale svojo veliko prodorno silo.

Iz Sofije poročajo: Znani vojaški strokovnjak polkovnik Gančev, imenuje zmago na Kerču »Blisk iz jasnega neba«. Da so v Londonu zares poparjeni, izhaja iz dejstva, da tajijo pomen Kerča in da hlinijo dozdevni mir. Kerč je bil bolje utrjen nego Maginotova črta. Sovjeti so smatrali, da teh utrdb sploh ni mogoče zavzeti. Nova nemška zmaga je največjega pomena.

Iz Bukarešte poročajo: Silna zmaga nemških in romunskih čet zavzema vidno mesto v romunskem tisku. Listi podčrtujejo uničenje treh armad sovjetov, veliko število razbitih strelskih in konjeniških divizij ter tankovskih brigad. Pri tem izražajo listi veselje nad uspehi romunskih odredov ter nad dokazi nemško-romunskega vojnega tovarištva. Velik pomen pripisujejo listi tudi brezuspešnim sovjetskim napadom v prostoru pri Harkovu.

PK-Aufnahme: Kriegsbericht Raudies (Wb.)

Hier wurden 10 Panzer vernichtet. Immer wieder berichtet das OKW. von den vergeblichen Angriffen der Sowjets gegen die deutschen Stellungen. Trotz Einsatz schwerster und zahlreicher Panzer brachten die Versuche in unserem Abwehrfeuer zusammen. Hier im nördlichen Abschnitt der Ostfront wurden an einer Stelle 10 Panzer vernichtet.

Ameriške čete so zasedle Panamo

Roosevelt si je siloma vzel novo oporišče za svoj imperijalizem - Panama je sedaj popolnoma v ameriških krempljih

Kakor poročajo preko Viga, sta podpisala pretekli ponedeljek zunanji minister male srednjeameriške republike Panama in severoameriški poslanik pogodbo, ki predvideva navzočnost ameriških čet v raznih obrambnih pasovih Paname. S to pogodbo je dobil Roosevelt malo republiko Panamo popolnoma v svoje kremplje. Ameriški državni departement je izdal takoj po podpisu pogodbe posebno izjavo, ki zatrjuje, da je Panama takoj po japonskem napadu na Pearl Harbour napovedala osovini vojno. Od tistega časa je Panama storila celo vrsto korakov, ki dokazujejo, da se Panama zaveda svojih obveznosti, izvirajočih iz skupne pogodbe o obrambi panamskega prekopa iz l. 1936. Nova pogodba je torej pomembni mejnik v zgodovini odnošajev med Zedinjenimi državami in Panamo, obenem pa tudi važen prispevek za zavarovanje Kanala in obrambo zapadne hemisfere.

Republika Panama, ki meri okrog 75.000 kvadratnih kilometrov in ki šteje 635.000 prebivalcev, se ima za svoj obstanek pravzaprav zahvaliti ameriškemu imperijalizmu. Zedinjene države so namreč l. 1903 vpriporile udar, da bi tako lažje odtrgale od Kolumbije današnje ozemlje Paname, ki ga je smatrati kot zelo važen strate-

čen pas. Samo po sebi umevno je, da je bila Panama tedaj že od prve ure njene osamosvojitve v popolni politični in gospodarski odvisnosti od Zedinjenih držav. Amerika je namreč ves del Paname, ki leži neposredno ob strani prekopa, proglasila kot »kanalski pas« ter ga je kratkoma vzel pod svojo »zaščito« in upravo. Svoj vpliv je Amerika znala v Panami utrditi s celo vrsto pogodb. Tako je Panama že l. 1917 napovedala Nemčiji vojno in je tudi danes kot orodje prezidenta Roosevelta v taboru sovražnikov sil Trojnega pakta.

Pogodbeno določena okupacija Paname po ameriških četah pomeni nekako zaključno piko pod razvojem, proti kateremu se je boril panamski prezident Arias z malimi uspehi, dokler ga začetkom oktobra 1941 ni odstranil od Zedinjenih držav vpriporjen udar. Arias se je svojčas branil napram ameriškim zahtevam, da naj oborežene trgovske ladje vozijo pod panamsko zastavo. Bržkone je Arias tudi v vprašanju ameriških zahtev glede oporišč v Panami zavzemal isto stališče. Zato je moral tudi pobegniti iz svoje domovine Paname, ker so ameriški politični gangsterji ogrožali celo njegovo življenje.

Nemški udarci so reminjajo ameriške načrte

Angleška javnost je doživela zopet veliko razočaranje. Še pred par dnevi se je oklepala velikega upa, ki se je pa razblinil, kakor pena na morskem dnu. Povod za to razočaranje je dal sklep ameriškega oboroževalnega odbora, da se tovarne, ki s svojo produkcijo ne bi mogle začeti v drugi polovici leta 1943, sploh ne bodo dogradile. Angleški listi so nadovezali na ta sklep svoje pobožne sanje, češ, da se Zedinjenim državam mudi do tega, da bi leto 1942 postalo nekako »odločilno leto«. Listi so smatrali, da je sklep ameriškega oboroževalnega odbora najboljši dokaz za tako predpostavko.

Stvar je pa povsem drugačna. V vsej nagoti so se namreč pojavile težkoče, s katerimi se ima boriti ameriška oboroževalna industrija. Amerikancem preveč primanjkuje jekla, da bi mogli na eni strani redno oskrbovati oboroževalno industrijo, na drugi strani pa graditi nove tovarne, kakor so predvidene v vladnih načrtih. Oboroževalni odbor je bil stavljen torej pred odločitev, ali naj dodeli razpoložljivo jeklo in železo za izdelovanje orožja in gradnjo ladij ali pa za železna ogradja novih tovarn. Odbor se je moral odločiti za orožje in ladje, zato pa je bilo angleško razočaranje tem večje.

Nikakor ni treba dvomiti o tem, da so nemške podmornice prisilile ameriški oboroževalni odbor k omenjenemu sklepu. Vsled tega sklepa pa sta anulirani dve tretjini projektirane ameriške oboroževalne produkcije v prihodnjem letu. Dejstvo je nadalje, da so ameriški listi z rezervo, ki jo diktira Rooseveltova cenzura, priznali dejanski položaj ameriške oborožitve. Tako piše na primer list »Baltimore Sun«, da je treba spremembo ameriških načrtov vrednotiti s povsem stvarnih vidikov. Boljše je po mnenju lista, da se nekatere surovine vzpostavijo že takoj in ne šele leta 1943. in 1944. Teh ameriških sklepov pa nikakor ni tolmačiti tako, kakor da bi z ameriške strani obstojal namen za ustanovitev nove fronte. Tako je moral angleški »Manchester Guardian« na osnovi te ugotovitve tužno konstatirati, da je omejen ameriški glas korigiral »preveč optimistične konkluzije, ki so nastale v nekaterih angleških krogih«. Z drugimi besedami: z novo fronto torej ne bo nič, ker Amerika ne more prispevati v doglednem času potrebnega materiala.

Vsekakor je ta politika prezidenta Roosevelta značilna, ako jo premotrimo z vidika angleško-ameriških skupnih vojnih interesov. Lahko si mislimo,

da je angleško razočaranje veliko. Zasedba Paname pač ne more nadomestiti Angležem tolikanj pričakovane druge fronte. Pozno, zelo pozno si manejo Angleži svoje oči!...

Skrbi in težave Amerikancev

V Lizbono so prispela iz Zedinjenih držav poročila, iz katerih je posneli, da je Churchillov govor z dne 10. tm. napravil v Ameriki slab vtis. Ameriški dopisniki londonskih listov so sicer skušali vzbuditi vtis, da je bil sprejet Churchillov govor v Ameriki z naklonjenostjo, toda dejstva govori drugačen jezik. Vsa znamenja kažejo, da Churchill v Ameriki nima več pravega moralnega kredita. Najboljši dokaz za to je dejstvo, da Churchillovega zadnjega govora in komentiralo niti zunanje in niti vojno ministrstvo Zedinjenih držav. Tudi niso hoteli podati izjave, da-li je bil pred njegovim govorom dosežen sporazum med Londonom in Washingtonom. Zanimivo je tudi to, da so govor prenašale samo tiste ameriške radio-oddajnice, ki so pod neposrednim vplivom polkovnika Donovana. Velik del ameriških radio-oddajnih postaj sploh ni hotel prenašati Churchillovih izjav.

Tako so nastale v ameriški in angleški skupni vojni propagandi luknje, ki jih je vzel ameriški tisk v svojih ostrih kritikah na muho. List »New York Times« zahteva, da se naj združijo vse poročevalske agencije Zedinjenih držav, da bi se tako dosegla izravnava politične strategije v vojskovanju Anglije in Zedinjenih držav. Vodstvo celokupne ameriške vojne propagande pa naj bi po mnenju lista prevzel zloglasni polkovnik Donovan. Zanimivo je, da Angleži in Amerikanci še do danes niso načeli vprašanja skupnega političnega vojskovanja.

Skrbi in bremena vojne so prišla tako nepričakovano nad ameriško ljudstvo, da je opažati rastočo nervoznost. Težka obremenitev za Amerikance je racioniranje bencina. Bencinske karte veljajo sedaj do 1. julija. Podaljšanje teh kart bo odvisno od takrat razpoložljivega bencina. Pričakovana dodelitev bencina je mnogo manjša, kakor so pričakovali prvotno. Vsak vozač dobi samo tri galone bencina na teden.

Sedaj je stopila v veljavo tudi odredba o maksimiranju cen. Nobena trgovina ne sme zahtevati cen, ki bi presegale cene, kakor so vladale meseca marca. Prvič v zgodovini Zedinjenih držav je kupovanje in prodajanje na veliko in na malo tako ostro omejeno.

Neki severoameriški časnikar je ugotovil, da je prezident Roosevelt »najdražji« prezident Zedinjenih držav. »New York Times« je namreč izračunala, da so Zedinjene države s svojim sedanjim vojnimi programom

Sovjetski sunek v angleška rebra

Iz Berlina poročajo: Stalin je smatral za potrebno, suniti Anglijo krepko v rebra. To se je tudi zgodilo, ko je londonski veleposlanik Majski naslovil na neko zborovanje delavske stranke v Brightonu pismo, s katerim je na nedvoumen način podčrtal sovjetsko zahtevo po večjem angažmanu anglosaksonskih zaveznikov v tej vojni. Majski je namreč pisal med drugim: »Vojna je stopila sedaj v razdobje, ki zahteva mnogo večje napore vseh zaveznikov. Čeprav Majski ni omenil izrecno Zedinjenih držav, si tudi Amerikanci lahko odrežejo kos te sovjetske potice.

V ostalem je zanimivo, da se križa moskovsko opozorilo na naslov Londona z nekaterimi izlivmi angleške prilaznosti za sovjete. V Londonu še sicer niso upali priznati poslednjih sovjetskih porazov, saj so londonski listi šele v ponedeljek poročali o »srditih bojih pri Kerču«, toda list »Sunday Times« le ni mogel prikriti svojega nezaupanja napram boljševiškem kričanju glede bojev pri Harkovu. Omenjeni list je namreč mnenja, da prevelik optimizem ni na mestu, čeprav so sovjeti začeli z ofenzivo pri Harkovu. Treba se je zamisliti v dejstvo, da se vodilni angleški listi poslužujejo v svojih kritikah silno previdnih formulacij. Ta pripomba ni bila torej nič manj tehtna kakor Stalinov sunek v angleška rebra. Nobenega dvoma torej ni, da z vojskovanjem niso nezadovoljni samo boljševiki, temveč tudi široki krogi angleškega imperija.

Tisti, ki so sprejeli frazo o ustanovitvi »druge fronte« s preveliko resnostjo, so tako številni, da jim je moral minister Cripps v Bristolu servirati trpko resnico. Cripps jim je obrazložil to vprašanje takole: »Lahko vam zagotavljam, da je vlada prav tako marljivo kakor vi zaposlena s tem, da bi uresničila drugo fronto na zapadu Evrope. Edina razlika obstoja v tem, da vi lahko o tem govorite svobodno, dočim mi ne smemo, ker smo obremenjeni z odgovornostjo.«

Crippsova izjava je napotila Beaverbrokov list »Daily Express«, da je zagrabil neko vest iz »Timesa«, po kateri so opazili v Zedinjenih državah razna znamenja, iz katerih bi bilo sklepati, da Amerikanci ne smatrajo 1. 1943 kot »leto napada«, temveč že 1. 1942.

Izdale več denarja kot vsi prezidenti od George Washingtona do japonskega napada na Pearl Harbour. Od 1. 1789 do 7. decembra 1941 so znašali skupni stroški države po statistiki Državnega urada 197,18 milijard dolarjev, dočim je trenutni vojni program vključljivo tistih 35 milijard, ki jih je Roosevelt nedavno zahteval, narasel na 197,27 milijard dolarjev. Kmalu bo vojskovanje požrlo v Ameriki tedensko blizu eno milijardo dolarjev. List pa k temu pripominja, da je izdal prezident Wilson 1. 1918 samo 18,5 milijard dolarjev.

»Daily Express« je mnenja, da se podvizujejo Amerikanci samo radi tega, ker Anglija ne more doseči prave hitrosti v svojem vojskovanju. Posledica tega bo, da si bodo Amerikanci prilastili sploh vso vodstvo vojskovanja v taboru zaveznikov.

Iz vsega tega je razvidno, kako velika so nasprotja v taboru zaveznikov, zlasti pa med Angleži na eni in med boljševiki na drugi strani. Samo radi tega, ker eden drugega krvavo rabijo, se še na zunaj nekako ujema njihovi vojni načrti.

Naše bombe orjejo na Malti

Piše Kriegsbericht Theo Görlitz

Malta ni več varno zaklonišče angleškega brodograja v Sredozemskem morju. Tudi ni več nemoteno vzletišče angleških »sršenov«, ki bi hoteli napadati nemško-italijanske spremiljave z dovozom za Rommelove hrbte vojsake. Dan in noč leži Malta pod točo nemških bomb vseh kalibrov. Bombe nemškega letalstva orjejo Malto. Oskrba otoka je pretrgana. Angleške spremiljave se razbijajo, medtem pa se valjajo v zraku nad Malto nemški lovci in vozijo mirno nemški bombniki.

PK. Veriga za verigo se dviga vedno višje in pušča sparino sicilijanske obale za seboj. Tako visoko smo, da že vdihamo kisik iz naših aparatov. Vsako sekundo se lahko pojavi na prekrasnem večernem nebu senčica, mala pika, ki bi utegnila bruhati ogenj in smrt: sovražni lovec. Naše strojnice so pripravljene. Poznamo njih prodorno silo in se lahko nanje zanašamo. Vsa naša pozornost velja trenutku, ki se bliža vedno bolj in bolj. Ta trenutek se piše napad. V tem trenutku se bomo vrgli na vzletišče Lucca. Zmetali bomo svoje bombe ter tako zasolili Angležem večerjo.

»Pozor! Pripravljeni na padecl«

Naenkrat zagledamo veliko senco na morju, ki izgleda kot velika tajinstvena ladja. Pred nami je Malta. Kot velškanski relijef se dviga Malta iz morja. Razsekani zalivi glavnega mesta La Valetta se zdijo kakor rakove škarje. Sedaj vidimo ves otok z vsemi njegovimi obrisi. Napravili smo par krogov nad Valetto ter vdrl v zračni prostor otoka. V par minutah se bo morale

zgoditi, kar je namenjeno Angležem. Tu doli mora biti nekje vzletišče Lucca. Pravkar so ga zagledale naše oči. Toda v istem času so se odprla peklenska vrata. Angleška protiletalska artilerija je začela bruhati iz globine. Onemogla jeza laja iz vseh topovskih cevi. Na vseh koncih in krajih sikajo iz topovskih cevi. Na vseh koncih in krajih sikajo iz topovskih žrel plameni izstrelkov. Lahka angleška protiletalska artilerija je že začela z zapornim ognjem, ki ga vzdržuje z vso besnostjo. Rdeče in rumene kače sikajo bliskovito po nebu ter se nam približujejo kakor kače-strupenjače. Sovražnik na Malti že ve, kaj nameravamo. Vse razpoložljive baterije lajajo proti nebu.

»Pozor, pripravljeni na padecl« Dva krat je izšlo mirno povelje v slušalki na glavah letalcev. Vsaka roka je pripravljena. Nahajamo se zelo visoko. Obrambni ogenj je vedno hujši. »Pozor, padamo!« Počasi in mirno je izdal mlad poročnik svoje povelje. V tem trenutku je strmoglavil prvi stroj. Zemlja se nam približuje v letu, obenem pa tudi granate sovražnih baterij. Sekunde se spreminjajo v večnost. Na ušesa je legel lahak pritisk.

Tu ne bo startalo nobeno angleško letalo!

Tu doli je Lucca. Že opazamo hangarje in vzletišče. Sedaj smo sredi obrambnega ognja. Rumene in rdeče kače se takorekoč ovijajo naših letal. Žarometi strmijo nemirno iz globine. Zmračilo se je že pošteno, zato napolnjuje luč žarometov bliskovito naše kabine. Sredi divjega padca se je streslo naše pridno letalo. Opazovalec je napravil malo kretanje in v tistem trenutku se ločijo mogočne bombe v padcu v globino. Male bombe jim sledijo »za petami«. Doli na vzletišču že vidimo silne luknje v lepih vrstah. Tu ne bo startalo nobeno angleško letalo. Vzletišče so preorale naše bombe. Eno letalo za drugim se dviga zopet v višine, vsi pa imamo samo en cilj: domače vzletišče. Z napeto pozornostjo še opazujemo obrambni ogenj angleških baterij. Opazovalec si beleži svoja opazovanja. Medtem pa vodi pilot letalo med traki in loki lahkih flak-baterij, ki še vedno lajajo kakor zbesneli psi. Zopet imamo morje pod seboj. Tam v daljavi se kažejo temnačni obrisi Malte. Zopet je vse mirno, kakor poprej. Tam leži La Valetta, tu je fort St. Elmo. Kmalu bo noč poveznila pregrinjale čez otok in morje.

Kühner Stosskeil mitten in die Feindmassen

Von Kriegsbericht Gerhard Emskötter

PK. Ein unbeschreiblich stolzes Gefühl bewegt die Herzen der deutschen Soldaten. Sie marschieren wieder — kämpfen uns wieder vorwärts, dem Sieg entgegen! Vergessen die harten Monate in Eis und Schnee, vergessen die Zeit des verbiessenen Ausharrens in den Gräben auf der Halbinsel Kertsch! Was unzähligen bol-

schewistischen Divisionen, was dem Sowjetmarschall Timoschenko durch blindwütiges Hinopfern riesiger Menschen- und Materialmassen während eines ganzen langen Winters nicht gelang: die Abwehrfront der Gegenseite zu durchbrechen — der deutsche Soldat hat das in einem einzigen Tage geschafft. Zertrüm-

PK-Aufnahme: Kriegsberichtler Hackl und Falck (Wb.)

Zur Durchbruchschlacht auf der Krim. Oben: Schwere Panzer rollen zum Angriff. — Unten: Der Marsch in die Gefangenschaft. Die einen stumpf und apathisch, die anderen froh, dem deutschen Feuer entkommen zu sein, so geht es in die Sammelager

merkt liegt die bolschewistische Parpatsch-Linie, in der sich der Feind nach dem Scheitern seiner ihn nur Blut und Panzer kostenden, strategisch ergebnislosen Winteroffensive verschanzt hatte.

In unserem Rücken ragen jetzt verloren die Totenburgen der geknackten Betonbunker, dehnt sich öde und grauenvoll das mit zahllosen Sowjetleichen angefüllte Zick-Zack-Gewirr des eroberten Stellungssystems.

Vorwärts trotz feindlichen Flankenfeuers

Unsere Division gehört zu jener Kampfgruppe, deren Auftrag lautet, einen kühnen Stoßkeil mitten in die Feindmassen hinter der Parpatsch-Linie zu treiben. Die Parole heißt deshalb auch jetzt: Dranbleiben, Durchhalten, Zuschlagen! Wir müssen dem nach unserem Durchbruch erschütterten Gegner hart auf den Fersen folgen, dürfen ihn nicht zum Festsetzen in neuen Stellungen kommen lassen. Wo er sich einzunisten versucht, gibt es nur eins: Sturmangriff im Zusammenwirken sämtlicher Waffen! Lange kann den Bolschewisten die deutsche Absicht nicht verborgen bleiben, denn das wellige Gelände ist von ihren Artilleriebeobachtern vielfach gut einzusehen. Da die Hauptmasse des Gegners links von unserer Zielrichtung sitzt, müssen wir also besonders nach dieser Seite hin die Augen offen halten.

Das Erwartete tritt auch prompt ein. Heftiges feindliches Flankenfeuer von links, zunächst hauptsächlich durch Artillerie, begleitet den Vormarsch des Regiments. Die Infanteristen gehen trotzdem vorwärts. Nur wenn es zu toll wird und die Granateinschläge sehr nahe krachen, die Splitter surrend um uns pfeifen, wird in Bodenlöchern oder alten Trich-

tern eine kleine Zwangspause eingelegt. Doch die deutsche Artillerie hilft, indem sie unentwegt ihre Geschosse dorthin segeln läßt, wo die bolschewistischen Batterien stehen müssen. Ebenso bekämpfen deutsche Schlachtfieger und Sturzkampfbomber in rollendem Einsatz die erkannten Feindstellungen. Daher kriegen wir bald Luft und stoßen weiter gegen Osten. Doch nicht nur von der Flanke, sondern auch von dort droht Gefahr.

Bolschewistenpanzer in hellen Flammen

Feindliche Panzer greifen an! Der Ruf schreckt die Infanterie keineswegs. Zu viele sahen sie schon in Flammen aufgehen. Und heute marschieren, wie so oft im vergangenen Sommer, wieder die Sturmgeschütze mit uns. Es gibt ein kurzes Duell, dann stehen sechs Bolschewistenpanzer zerschossen und brennend auf dem Feld; zwei davon sind schwere Brüder vom Typ KW. Damit erledigte unsere Sturmgeschützatterie seit gestern insgesamt elf Sowjetpanzer!

Ein unerhörtes Schlachtenbild

Jedesmal, wenn unser Regiment eine Höhe überschreitet, fesselt immer wieder erneut das unerhörte Bild der Schlacht zwischen dem Asowschen und Schwarzen Meer. Die Kertscher Halbinsel präsentiert sich hier als ein sanftwelliges Hügel-land. Doch tiefe Narben hat bereits der Krieg in das glatte Gesicht der Landschaft gezogen. Überall durchfurchen Schützengräben, Deckungslöcher und Fahrspuren den Acker. Hunderttausende von Granat-trichtern übersäen wie ein böser Ausschlag die Bodenwellen, tausende kommen stündlich noch dazu. Links und rechts der wenigen Straßen parkt das

mächtige Heer der Nachschub-Fahrzeuge und Reserve-Einheiten, weiter vorn stehen tiefgestaffelt die ehernen Riesen der Geschützen aller Kaliber mit ihren drohenden, flammenden Rohren, warten abgelöste Einheiten jeder Waffengattung auf den neuen Einsatzbefehl. Noch eindrucksvoller ist das Panorama in der vordersten Linie. Verschwimmend in unzähligen kleinen Punkten wandert die breite Kette der vorgehenden Infanterie; hochaufsteigend springen die Rauchfontänen feindlicher Granateinschläge — drüben aber, beim Feind, lodert eine einzige Hölle aus beständigem Feuer, aus Qualm jeglicher Farbe vom schneeigen Weiß bis zum düstersten Schwarz! Oben am Himmel ziehen deutsche Kampfflugzeuge in exakter Formation ihren Zielen zu, rasen Jäger auf der Suche nach dicken Rata-Sowjethummeln. Nie sah man bisher auf einem verhältnismäßig kleinen Raum eine derartige Zusammenballung, ein so ungeheures Aufeinanderprallen der Energien des modernen Krieges. Nie wird man das gewaltige Bild der imposanten Schlacht auf der Halbinsel Kertsch vergessen können, welches einem hier die Eigenart der Landschaft bescherte.

Im -Granathagel bolschewistischer Geschütze

Nach dem Abweisen des feindlichen Panzerangriffs gelingt unserem Regiment ein schöner Sprung vorwärts. Tiefer und tiefer treiben wir den Keil in das Herz der Kertscher Landzunge. Deutsche Panzer sichern unsere linke Flanke gegen mögliche unliebsame Überraschungen. Eine bolschewistische Kanone sowie ein MG-Nest, die uns mit einigen »Serien« begrüßen, werden vom Sturmgeschütz zum Schweigen gebracht. Gegen Abend erreichen wir das wichtige Dorf X. Bevor die Infanterie es nach hartem Häuserkampf besetzt und säubert, zwingt ein heftiger Feuerüberfall der Sowjetartillerie noch einmal zu »inniger Fühlungnahme mit Mutter Erde«. Gottlob haben wir jenes merkwürdige Rohrgeräusch rechtzeitig gehört, das den Abschub der bolschewistischen Geschütze verrät. Als der Spuk vorüber ist, hat unser Regiment leider zwei Tote zu beklagen, durch Volltreffer. Keine Stunde später wird ein feindliches Geschütz und der LKW., auf dem es montiert ist, von unseren Sturmbatterien zusammengeschossen, ein zweites erbeutet.

Ein erster Kessel geschlossen!

Dreihundert Gefangene hat das Regiment allein bis zur Dunkelheit bei X. gemacht. Auch der Nachbar schickte viele, viele Sowjetarmisten entwaffnet nach hinten. Ständig wachsen schon am zweiten Angriffstag die müden Kolonnen der Geschlagenen, ja, kurz vor dem Haupt-sammelager fließen sie zu einem nicht abreißenden Strom zusammen. Nach dem Vortreiben des Stoßkeils in die Feindmassen auf Kertsch drehen wir nun mit unseren siegreichen Regimentern nach Norden ein. Soeben kommt die Meldung, daß die deutsche Spitze das Asowsche Meer erreicht hat und damit einen ersten Kessel schloß, der das Schicksal eines Großteils jener Truppen des Sowjetmarschalls Timoschenko besiegen wird, die noch vor zwei Monaten die Krim zurückerobern und über die Landenge von Perakop hinaus den ganzen Südflügel der deutschen Front aufrollen sollten.

Naroči „Stajerskega Gospodarja“!

Spomenik padlim vojakom 47. pešpolka

Svečano odkritje se je vršilo preteklo nedeljo

Bild: Archiv

Preteklo nedeljo se je vršilo v parku kadetnice v Marburg-u svečano odkritje spomenika v svetovni vojni padlim vojakom bivšega 47. pešpolka. Svečanost se je udeležilo več tisoč ljudi iz mesta in okolice. Pred vhomom v kadetnico se dviga mogočen marmornat kamen z napisom »Dem Gedenken an die 7000 im Weltkrieg Gefallenen des ehemaligen Infanterieregiments Nr. 47.« Na vrhu kamna se nahaja ovalna žara, v kateri gori plamen v spomin na padle junake.

Med odličniki, ki so obiskali to svečanost, se je nahajal Standortältester Oberst Westphal, Kreisführer Klingberg, Oberbürgermeister Knaus, Amtsdirektor Dr. Badl, Generalleutnant Parlesack za zvezo bivših pripadnikov 47. pešpolka ter Ju-

lius Pfrimer kot zastopnik pripadnikov bivšega pešpolka št. 47.

Najprej so javili prisotnost tovarišev, ki so nastopili strumno z vsemi vojnimi odlikovanji na svojih civilnih suknjah. Bili so med njimi že osiveli borci, ki so na vseh frontah svetovne vojne častno zastopali Spodnjo Štajersko. Glavni govornik je bil major Götz, bivši polkovnik tovariš, ki je v svojem govoru nazorno opisal zgodovino slavnega pešpolka. Zaključek njegovega govora je veljal nemški ženi in materi. Nato je izročil spomenik v varstvo hišnega regimenta. Ko so se nagnile zastave, sta položila Generalleutnant Parlesack in Julius Pfrimer krasen venec na vznožje spomenika. Prečesljivo so zveneli akordi lepe pesmi o dobrem tovarišu. Počastitev Führerja in himna sta zaključili prekrasno svečanost.

„Asahi Šimbun“ - največji časopis sveta

Ni jih mnogo, ki vedo, da je Japonska, kar se tiče dnevnega tiska, danes na čelu vseh držav sveta. Japonska

izdaja tudi največji časopis sedanje dobe. Japonska izdaja skupno 1124 dnevnikov. Ti dnevniki so najmodernejše urejevani in prinašajo poročila iz vseh delov sveta. Največji dnevnik izhajajo seveda v Tokiju in v Osaki. V Tokiju izhajajo »Hoči Šimbun«,

»Tokio Asahi Šimbun«, »Tokio Niči Niči«, »Kokumin Šimbun« in »Jomiuri Šimbun«. V Osaki pa izhajajo poleg mnogih drugih listov veliki dnevnik »Osaka Asahi Šimbun« in »Osaka Mainiči Šimbun«.

K temu je treba vedeti sledeče: »Niči Niči« in »Mainiči« pomeni v japonsčini dnevnik. Šimbun pomeni list, »Asahi« pa »Jutro« ali »vstajajoče sonce«. »Kokumin« pomeni narod ali ljudstvo. »Jomiuri« pomeni čitatelj, »Hoči« pa novice.

Kakor industrija Japonske, tako se je tudi tisk razvil v razmeroma kratkem času in je postal silen faktor japonske dominacije v Vzhodni Aziji. Najstarejši japonski list »Asahi Šimbun« je star šele 62 let. Pred šestdeset leti je štel njegovo uredništvo samo sedem članov. Danes je tiskarna tega lista celo mesto za sebe. 17 najmodernejših rotacijskih strojev tiska 2 milijona izvodov lista v eni uri. List izdeluje štab urednikov, dopisnikov, upravnih uradnikov, tehnikov in drugega osebja. Vseh ljudi, ki so udeleženi pri tem listu, je 3000. Tako je »Asahi« najmodernejši in največji list na svetu. »Asahi« je edini list, ki poseduje posebno redakcijo v letalu. To uredništvo je stalno v poletu med Tokijem in med posameznimi bojišči. Članke, fotografije in filme vojnih poročevalcev dostavljajo temu letalu. V letalu pregledujejo uredniki članke, obenem razvijajo fotografije in filme ter prinesejo že vse pripravljeno v Tokijo, kjer ima čitatelj poldrugo uro po pristanku že najnovejše vesti in slike v rokah, in sicer v tiskanem listu.

»Asahi« izhaja dvakrat dnevno, in sicer istočasno v Tokiju in v Osaki. Vsaka izdaja se tiska v 3.200.000 izvodi, dnevno torej v 6.400.000 izvodi. Tega števila ne doseže noben drug dnevnik na svetu. Skoro istotako veliko naklado imajo tudi »Osaka Mainiči Šimbun« in »Niči Niči Šimbun«. Na drugem mestu je »Jomiuri Šimbun«, ki ga tiskajo v enem milijonu izvodov. »Hoči Šimbun« ima naklado 400.000, »Kakumin Šimbun« pa 150.000 izvodov.

Japonski dnevniki so opremljeni izredno moderno in jih lahko primerjamo z drugimi svetovnimi listi. Samo nekaj je povsem drugače: kar je pri nas čitati na prvi strani, je pri Japoncih na zadnji. Ko čita Japonec svoj časopis, prične čitati na zadnji strani.

Pozdrav vseh zavednih
Spodnješta'ercev je

„Heil Hitler!“

Zopet konjske dirke v Luttenberg-u

V Luttenberg-u, znanem središču konjskega sporta in konjerejstva, se bo vršila v nedeljo, dne 24. maja prva konjska dirka po vrnitvi Spodnje Štajerske v Reich. Znano je, da je luttenberška konjereja zelo stara. Celo mestni grb prikazuje konja. Utemeljila pa je konjerejo cesarica Maria Theresia, ki je dovela v Luttenberg arabsko in lipicansko kri. Ta kri se je pretakala po žilah mnogih konjskih rodov in še danes obstoja v okraju Luttenberg šega, da dobijo hčerke o priliki možitve tudi konja za doto.

Naši konjereji so pravočasno spoznali pomen ameriškega traberja. Vedeli so, da ni samo dober dirkač, temveč tudi konj za kmečka in druga opravila. Ze najstarejši rejci so namreč zahtevali, da bodi konj ne samo lep, temveč tudi koristen. V ameriškem traberju so našli konja, ki ga je lahko hraniti in ki je tudi zelo dobro uporabljiv za poljska dela.

Leta 1873 so v Wenu ustanovili prvo dirkalsko društvo v nekdanji Avstro-Ogerski. Dve leti pozneje so sklenili navdušeni luttenberški rejci ustanovitev svojega lastnega dirkalskega društva, tako da je bilo Dirkalsko društvo v Luttenbergu dejansko drugo najstarejše društvo te vrste na področju bivše monarhije. Prvi predsednik omenjenega društva je bil grof August von Schenkel.

Prva konjska dirka se je vršila leta 1875 na cesti v Luttenbergu. Šele leta 1903 so premestili dirke na sedanje dirkališče. Te konjske dirke so vsako leto imele značaj ljudske veselice. Narod se je veselil hitrih konj. V okrožju Luttenberg so še danes vasi, kjer obstoja staro stremenje, gojiti dirkalne konje. Tako je moral Marburger Traberrenverein ugotoviti v enem izmed svojih letnih poročil, da je luttenberška kmečka konjereja, kar se tiče traberjev, na prvem mestu v monarhiji.

V neštevilnih inozemskih dirkah so zmagovali konji te reje ter prinašali slavo luttenberških rejcev po svetu. Za časa jugoslovanske vladavine je propadal pomen luttenberških dirk, ker Belgrad ni imel smisla za take stvari. Razen tega je prepustil kmečko rejo dirkačev tudi gospodarski propast. Kljub temu pa so konji luttenberške vzreje zmagovali tudi izven ožje domovine. Na mnogih dirkah v Zagrebu, Beogradu, Budimpešti, Wenu in Salzburgu so našli konji odnesli prve nagrade.

Za to prvo dirko v Luttenbergu vla-

GOSPODARSTVO

Vinarstvo in sadjarstvo Spodnje Štajerske

Spodnja Štajerska je vinarski in sadjarski raj, kakor ga ne najdemo zlepa v okviru Velike Nemčije. Ze v stari Avstro-Ogrski so bila spodnještajerska vina zelo povpraševana, istotako tudi sadje. Pa tudi preko mej bivše monarhije je šel sloves naših vin. Pred svetovno vojno je obsegala ploskev spodnještajerskih vinogradov okrog 30.000 hektarjev napram 130 tisoč hektarjem Velike Nemčije. Po neki statistiki izpred svetovne vojne je imela Štajerska 34.057 hektarjev vinogradov. Po odcepitvi Spodnje Štajerske l. 1918 je odpadlo okrog 30.000 hektarjev na Jugoslavijo in le 3300 hektarjev je ostalo še v območju Štajerske. Po priključitvi južnega Burgenlanda je prišlo zraven še 600 hektarjev vinogradov. Vsled nizkih cen, ki so se plačevale za vina v nekdanji Jugoslaviji, je bil opuščen marsikateri vinograd. Uradna statistika jugoslovanske države, ki jo imamo

pri roki, izkazuje na Spodnjem Štajerskem vinogradno ploskev 18.684 hektarjev. Pod predpostavko, da to število drži, obsega vinogradniški okoliš Štajerske sedaj 22.384 ha in je s tem drugi največji vinogradniški okoliš Velike Nemčije. Skupno z vinogradniškimi okoliši alpskih in donavskih gau-ov (44.000 ha) bo več kot polovico velikonemškega vinarstva obstojalo v okviru obeh Landesbauernschaft-ov Donauland in Südmark.

Pomembno je tudi sadjarstvo Spodnje Štajerske. Znano je, da je nekdanja kronovina Štajerska investirala veliko denarja za pospeševanje sadjarstva in vinarstva na Spodnjem Štajerskem. Nobenega dvoma ni, da bodo šla prizadevanja za tem, da se še bolj razširi ploskev vinogradov in sadonosnikov, ker ima Spodnja Štajerska vse pogoje za intenzivno vinarstvo in sadjarstvo na najširši podlagi.

× Meseca maja bodo v Nemčiji šteli sadna drevesa. Zadnje štetje sadnih dreves se je v Nemčiji vršilo v poznem poletju l. 1938. Od tistega časa so se zgodile velike spremembe. Državni minister za prehrano in kmetijsko gospodarstvo je radi tega odredil štetje sadnih dreves v mesecu maju. Podatke o številu sadnih dreves morajo javiti vsi tisti posestniki, ki imajo najmanj pol hektarja zemljišča. Šteli bodo v celokupnem ozemlju Reicha vključivši nove pokrajine vse jablane, hruške, češnje, slive itd., v kolikor donajajo sad. Ribeza in drugega sadnega grmičja ne bodo šteli. Štetje bo izvedel statistični državni urad s pomočjo Reichsnährstand-a. Njegovi organi bodo stavili županom na razpolago pomagale in števce, ki bodo izvršili svojo službo brezplačno. Meseca junija bodo tu in tam kontrolirali podatke o štetju sadnih dreves. Kdor bi podal napačne podatke, bo kazensko zasledovan.

× Štajersko sadje uspeva v Böhmerwaldu. V Böhmerwaldu nameravajo posaditi cele predele z jabolani in hruškami. Dosedanji poskusi so pokazali, da še najbolj uspevajo sadne vrste, ki so udomačene na Štajerskem.

× Bolgarskega tobaka je bilo prodano 62 milijonov kilogramov pridelka iz leta 1941.

× Prepoved izvoza perutnine v Bolgariji. Da bi nekako dopolnila stalež perutnine, je bolgarska vlada prepovedala izvoz. Do 1. oktobra dalje se ne sme klati mlade perutnine. Vsak kmetovalec se mora nadalje obvezati, da bo gojil na vsakih 0,1 hektarja najmanj po eno kokoš.

× Turška vlada je zaplenila vse žitne zaloge. Turška vlada je odredila zaplenbo vseh zalog žita in žitnih krmil iz preostankov žetve l. 1941. Kmetovalcem je prepustila 20 kg žita na osebo ter odgovarjajoče množine semenja in živinske krme.

× Romunija pričakuje dobro sadno letino. Po uradnem poročilu romunskega

kmetijskega ministrstva pričakuje Romunija to leto dobro sadno letino. Izjemo tvorijo le marelice in breskve, ki so trpele vsled ostre zime.

TO IN ONO

o Ameriške ženo pogrešajo kosmetične izdelke. Ameriška industrija je do nedavno izdelovala najmanj kakih trideset vrst pudra in barv v vseh mogočih barvah in vonjih. Sedaj so pa ameriško industrijo vojne razmere prisilile, da je svojo produkcijo omejila na kakih 6 do 7 vrst pudra in barvil. Ta omejitev v produkciji kozmetike je prismojene Amerikanke, ki se kakor znano radi lišpajo, in mažejo, spravila v paniko. — Kosmetična industrija Zedinjenih držav Severne Amerike je imela letno okrog 400 milijonov dolarjev prometa. 5 milijonov galonov alkohola ter velike količine glicerina je predelala letno, vse to se pa danes potrebuje za izdelavo eksplozivnih snovi. Paketiranje raznih pudrov, praškov itd., je pa hkrati zahtevalo in uporabilo velike količine železa, bele pločevine, cinka in svina, kar danes Amerikancem v oboroževalne svrhe primanjkuje. Kosmetična industrija je uporabljala tudi 75 vrst raznega rastlinskega olja, ki se je velikoma uvažal, kar je danes zelo oteženo. Amerikanke se bodo tekom vojne, ki se za Zedinjene države Severne Amerike še prav začela ni, morale odpovedati še marsikateri nepotrebni razvadi, ki bo veliko bolj občutna kakor lišpanje.

V Čungkingu je življenje neznanost. Kakor poroča japonski list „Hoči Simbun“, je življenje v prestolnici maršala Čangkajskega postalo naravnost neznanost. V glavnem mestu Čangkajske Kitajske ni dovolj pitne vode, primanjkuje tudi cestne železnice in drugih ugodnosti, kakor jih poznajo po velemestih. Poletna vročina bo v Čungkingu še bolj neznanost in tako je pričakovati slabega razpoloženja za vojno z Japonci.

da pri vseh prijateljih konjskega sporta veliko zanimanje. To tembolj, ker ima beležiti reja traberjev novih uspe-

hov, na drugi strani pa je pričakovati veliko število gledalcev od blizu in daleč.

UMNI KMETOVALEC

Izračunavanje potrebne množine dnevne krme

Pol leta bo že, odkar smo našim čitateljem obljubili (v sestavku „Pravilno in varčno krmljenje živine“, dne 8. 11. 1941, št. 33.), da bomo v posebnem sestavku obrazložili, kako lahko izračunamo za vsako posamično žival, kolike in katere krme ji moramo dati dnevno.

Upamo, da naši kmečki gospodarji shranjujejo vse številke našega lista. Preden torej začnejo čitati naslednje odstavke, naj preberejo vnovič vsa takrat objavljena splošna navodila za pravilno in varčno krmljenje, ker nam jih danes ni mogoče ponavljati.

Živino je mogoče krmiti na dva načina: ali kar na slepo, tja v en dan, ne da bi vedeli, kolike krme je živalim potrebne in kolike vsebuje ena ali druga vrsta krme hranilnih snovi, — ali pa smotrno, glede na dejstvo, da potrebujejo živali raznih vrst, raznih starosti in ob različni uporabi različne množine in vrste krme.

Temu poslednjemu načinu krmljenja pravimo s tujim izrazom „individualno“, to je posamično krmljenje. Tak način krmljenja pa je mogoč le, ako so dani nekateri predpogoji.

1. Predpogoji smotrnega krmljenja

Predvsem moramo vedeti, koliko potrebuje vsaka posamezna žival vsake izmed najvažnejših hranilnih snovi, glede na svojo vrsto, starost, težo in način uporabe. Torej je za individualno krmljenje neobhodno potrebno, da živali redno tehtamo — vsaj vsake tri mesece in da imamo težo vsake živali zapisano, tako v posebnem zapisniku, kakor tudi na tablici nad stajo.

Pri molznih kravah je nadaljnji predpogoj individualnemu krmljenju molzna kontrola, s pomočjo katere ugotovljamo, koliko kilogramov masti nam daje krava na mesec v mleku. Čim več masti daje krava z mlekom, tem več tolašč ji moramo dati v krmi!

Nadaljnji predpogoj individualnemu krmljenju živine je pravilno urejen hlev in jasi. Jasli morajo biti tako narejene, da ne more ena žival krasti krme drugi izpred gobca. Še boljše je, če ena žival niti ne vidi, kaj je dobila druga v jasli. O pravilni ureditvi jasi in hlevov sploh bomo razpravljali ob priložnosti posebej.

Končno pa je predpogoj za individualno krmljenje živine tudi ta, da poznamo sestavo in krmilno vrednost posameznih vrst krmil. Ker smo o tem razpravljali vprav v pretekli številki našega lista, upamo, da imajo tozadevno razpredelnice še vsi čitatelji pri rokah, kajti potrebovali jo bomo pri današnjih nadaljnjih izvajanjih.

2. Koliko hranilnih snovi potrebujejo živali dnevno?

Samoumevno je, da je potrebna dnevna količina in vrsta krme za posamezne živali vprav tako različna, kakor so različne tudi živali med seboj. Zato je povsem nemogoče, odrediti kakšne količinske množine in sestave krme za posamezne vrste živali, marveč le povprečne enote posameznih hranilnih snovi v krmi, ki jih mora žival v krmi dnevno dobiti, ob določeni teži in ob določenem načinu uporabe, oziroma ob določeni molznosti.

Na podlagi teh splošno veljavnih krmilnih enot moramo savi izračunati dejansko potrebno množino in sestavo

Na 100 kg žive teže potrebujejo dnevno:

Vrsta živali	suhe snovi, kg	krmskih enot	škrobne vredn., kg	prebavlj. belj., gr.
Molzne krave — vzdržna krma	2,5	0,7	0,5	50
Plem. govedo do 4 mes.	3,0	2,7	1,9	300
Plem. govedo 4—6 mes.	2,5	2,1	1,7	220
Plem. govedo 6—12 mes.	2,5	1,7	1,3	170
Plem. govedo 12—18 mes.	2,5	1,4	1,0	140
Plem. govedo nad 18 mes.	2,0	1,1	0,8	110
Pitovno govedo	3,0	2,0	1,7	200
Vprežni voli, vzdržna krma	2,0	0,7	0,7	50
Vprežni voli, ob težkem delu	3,0	1,3	1,8	120
Delovni konji, vzdržna krma	2,0	0,9	0,6	70
Delovni konji, ob težkem delu	3,0	2,0	1,5	140
Plem. svinje do 30 kg	5,0	5,5	4,0	650
Plem. svinje do 70 kg	3,5	3,5	2,5	300
Plem. svinje nad 70 kg	3,0	2,7	2,0	220
Doječe svinje	2,5	3,5	2,5	350
Pitovne svinje nad 70 kg	3,0	3,5	2,3	300

Iz gornje razpredelnice si moramo važne posameznosti podrobneje ogledati.

Predvsem moramo obrazložiti izraz „vzdržna krma“. Kaj pomeni? Vsak kmetovalec ve, da nastopi včasih, posebno ob hudih zimah na spomlad, pomanjkanje krme. In v takih primerih skuša gospodar krmiti svojo živino vsaj toliko, da ne hujša, temveč vzdrži svojo težo do nastopa sveže krme. Enako je potrebno tudi za breje krave, ko prenehajo molziti, le toliko krme, da ne hujšajo. Tudi konji, kadar ne delajo, potrebujejo manj krme kot ob težkem delu — le „vzdržno krmo“.

Nadalje vidimo v razpredelnici, da ločeno navaja, koliko morajo posamezne skupine živali dobiti v dnevni krmi „suhe snovi“, „krmskih enot“, „škrobne vrednosti“ in koliko „prebavljivih beljakovin“. Zakaj tako?

Citateljem bo že znano, da za pravilno in redno prebavo ni dovolj, da dobijo živali v dnevni krmi potrebne količine hranilnih snovi, marveč, da mora biti njihov želodec poln, kajti sicer se žival ne čuti sita, prebavni sokovi se ne tvorijo kot bi bilo potrebno in žival tudi najrednejših krmil ne prebavi. Zato je potrebno, da vsebuje dnevna krma neko najmanjšo količino, oziroma težo „suhe snovi“, bodisi v obliki sena ali pa slame.

V nadaljnjem stolpcu razpredelnice so navedene „krmске enote“, ki jih more vsebovati dnevna krma; kako se teh števil pri izračunavanju obrokov dnevne krme poslužujemo, bomo pokazali na praktičnih primerih, enako tudi pomen stolpca o potrebni „škrobni vrednosti“ krme.

Le to moramo pojasniti, zakaj je potrebna množina prebavljivih beljakovin navedena v posebnem stolpcu, čeprav so tudi beljakovine, obenem s tolašci in sladkorjem (škrobom) obsežene že v škrobni vrednosti in krmskih enotah krmil. Stvar je takale:

Žival lahko tvori bodisi tolaščo iz sladkorja in škroba, bodisi iz tolašča, ki jo nabira ob dobri hrani kot nekako rezervo v svojem telesu, spet na-

dnevne krme, upoštevajoč, koliko te ali one hranilne snovi vsebujejo krmila, ki so nam na razpolago.

Lažje, kot iz povedanega pravila, boste razumeli način izračunavanja potrebnih množin hranilnih snovi v dnevni krmi iz naslednje razpredelnice:

zaj ogljikove vodane. Zato ni tako važno, ali vsebuje krma nekaj preveč sladkorja in premalo tolašča, kot bi bilo potrebno glede na sorazmerje, v katerem teh hranilnih snovi žival potrebuje. Pač pa ne more žival storiti potrebnih beljakovin niti iz tolašča, niti iz sladkorja in škroba. Potrebno množino beljakovin v prebavljivi obliki mora dobiti vsaka žival naravnost iz krme. Zaradi tega je treba pri izračunavanju množine in sestave posebej izračunati da-li obsega krma dovolj beljakovin.

3. Kako se dnevni obroki krme praktično izračunavajo?

S pomočjo zadnjih objavljene razpredelnice o sestavi in vrednosti krmil ter danes pridobene razpredelnice o potrebnih množini posameznih hranilnih snovi za posamezne vrste živali, je izračunavanje dnevnih obrokov krme kaj lahko. Pojasnili ga bomo na nekaterih primerih:

1. Koliko krme potrebuje dnevno par volov, težkih 1200 kg, ob težkem delu? Na razpolago imamo doma samo dobro travniško in deteljno seme. Računali bomo:

Ker potrebujejo delovni voli ob težkem delu na vsakih 100 kg teže 3,0 kg suhe snovi, 1,3 krmskih enot, 1,8 škrobne vrednosti in vsaj 120 gramov prebavljivih beljakovin, moramo vsako teh števil množiti z 12, da bomo dobili podatke za 1200 kg teške vole. Tako ugotovimo, da mora dnevna krma za ta par volov vsebovati vsaj 36 kg suhe snovi, 15,6 krmskih enot, 21,6 kg škrobne vrednosti in vsaj 1440 gramov to je 1,44 kg prebavljivih beljakovin.

Zdaj pa je treba še, da ugotovimo primerno sestavo dnevne krme, ki bo odgovarjala navedenim zahtevam. Poskusimo z naslednje:

Ker ima travniško seno 82% suhe snovi ter 100 kg travniškega sena 40 krmskih enot, 29 kg škrobne vrednosti ter 5,5 kg prebavljivih beljakovin, uvidimo, da je krmljenje s samim senom za delovne vole negospodarsko, ker gre v izgubo preveč beljakovin, ako

hočemo doseči potrebno število krm-skih enot, oz. škrobne vrednosti. Ker ima tudi detelja približno enako se-stavo, le da ima beljakovin še več, sledi, da tudi krmljenje vprežnih volov samo z mešanico travniškega in detelj-nega sena ni gospodarsko. Poiskati mo-ramo kot dodatek krmi krmilo, ki ima

visoko škrobno vrednost, pa soraz-merno nizek odstotek beljakovin. Na primer oves, ki vsebuje v 100 kg 86 kg suhe snovi, 84 krm-skih enot, 60 kg škrobne vrednosti in samo 8.7 kg be-ljakovin.

Napravili bomo torej na primer sle-dečo sestavo dnevne krme:

Vrsta krmila	suhe snovi kg	krm-skih enot	škrobne vrednosti kg	beljakovin kg
30 kg travn. sena	24.6	12	8.7	1.65
10 kg detelj. sena	8.8	4.5	3.2	0.85
10 kg ovs	8.6	8.4	6.0	0.87
krma vsebuje skupno	41.5	24.9	17.9	3.77
izračunana potreba	30.0	16.6	21.6	1.44

Ce zdaj primerjamo krm-sko vrednost tako sestavljene dnevne krme z izračuna-no potrebo, ugotovimo: Suhe snovi ima mešanica dovolj, krm-skih enot, posebno pa beljakovin, pa celo več kot potrebno. To pomeni, da bodo lahko ob tej množini in sestavi krme ne samo lahko vzdržali napor dela, marveč tudi še nadalje rasli. Pomeni pa tudi, da gornje množine krme zadostujejo tudi v pri-meru, če je seno in detelja nekaj slabše kakovosti. Vedno je namreč bolje, da vsebuje krma nekaj več krm-skih enot in nekaj več beljakovin, kot znaša iz-računana najmanjša potreba.

Pač pa vsebuje tako sestavljena krma

navidežno premalo škrobne vrednosti. To pa nič ne da, število krm-skih enot in beljakovin toliko presega izračunane potrebe, da nas ta malenkost — samo teoretični — primanjkljaj na škrobni vrednosti ne moti.

2. Krava, 500 kg teška, z 12 l mleka — koliko krme potrebuje na dan in kakšne? Recimo, da je poletje in krmimo z zeleno krmo. Imamo na razpo-lago travo in zeleno deteljo.

Preden začnemo računati, si moramo ogledati še eno razpredelnico, ki omo-goča izračunavanje množine dnevne krme na podlagi molznosti. Računana je povprečna toščoba mleka 3.5 %.

Pridetek molznim kravam k vzdrževalni krmi dnevno (kg krme na 1 kravo)

Molzne krave	suhe snovi kg	krm-skih enot	mlečno proiz. vz. kg	prebavlj. belj. gr.
Brez mleka (vzdržna krava)	—	—	—	—
ob 1—5 l mleka	2	1.7	1.2	250
5—10 l "	4	3.7	2.6	550
10—15 l "	5	5.0	3.6	750
15—20 l "	6	6.6	4.6	1000

Za molzne krave potrebno množino in sestavo dnevne krme bomo torej računali po obeh razpredelnicah. In si-ker „vzdržno krmo“ po prvi, „dodat-no krmo“ po gornji razpredelnici.

Računamo:

500 kg teška krava potrebuje za vzdržno krmo dnevno 12.5 kg suhe sno-vi, 3.5 krm-skih enot, 2.5 škrobne vred-nosti in 250 gr beljakovin. Tej zahtevi ustreza približno 8 kg dobrega travniškega sena, oz. 20 kg sveže trave, le suhe snovi je v tej množini sena pre-malo in je treba zato vzdržni krmi za n. pr. breje krave primešati vsaj 10 kilogramov slame!

Ker ima krava dnevno 12 l mleka, potrebuje razen vzdržne krme še 5 kg suhe snovi, 5 krm-skih enot, 3.6 kg mlečno-proizvajalne vrednosti in vsaj 750 gramov beljakovin. (V razpredelnici: „10—15 l mleka“.)

Skupna potreba po krmi znaša torej pri tej kravi: 17.5 kg suhe snovi, 8.5 krm-skih enot, 6.1 kg mlečno-proizvajal-ne (škrobne) vrednosti in 1000 gr, t. j. 1 kg beljakovin.

Ce krmimo tej kravi dnevno mešanico 30 kg sveže trave in 20 kg sveže lucerne ima ta krma naslednjo krm-sko vred-nost:

Krmilo	suhe snovi kg	krm-skih enot	ml. proizv vrednost	beljakovin kg
30 kg sveže trave	9.0	5.8	4.4	0.72
20 kg sveže lucerne	3.8	2.9	2.2	0.50
skupno	11.8	8.7	6.6	1.22
izračunana potreba	17.5	8.5	6.1	1.00

Račun nam torej pokaže, da vsebuje tako odmerjena in sestavljena dnevna krma dovolj vseh hranilnih snovi, da more krava dajati navedeno množino mleka in še za rast ji ostane dovolj

beljakovin. Navidežno manjka „suhe snovi“, vendar samo navidežno, kajti pri zelenem krm-ljenju je želodec živali vedno dovolj napolnjen za pravilno prebavo,

Tägliche Zahnpflege auch im Kriege?

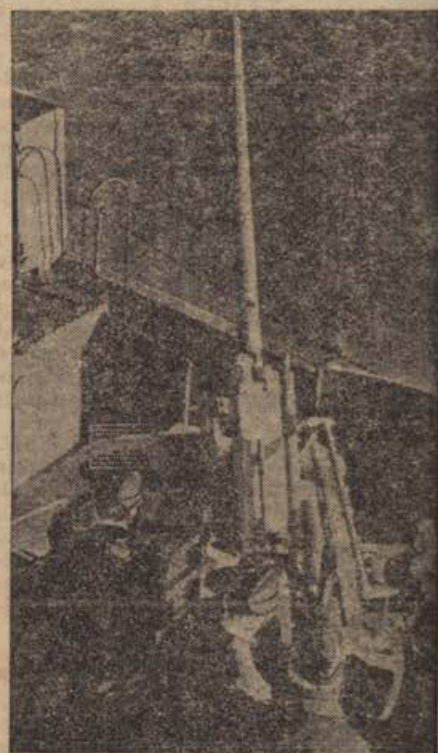
Ja, erst recht! Durch kranke Zähne entstehen oft weit-
reichende Allgemein-Erkrankungen und schlimmsten
falls mehr denn Todestunde. Wenn auch
die Behandlung und Befreiung Zahnpflegeteile, Mo-
rondent, reibbedingte Kräfte sind, so müssen wir doch
darauf achten, daß alle Speisereste entfernt werden
und daß die Zähne und Zahnwurzelräume durch
gründliches Bürsten und kräftiges Spülen abends und
morgens von allen Speiseresten gesäubert werden.

Na podoben način lahko računamo
potrebne množine krme za vsako posa-
mežno žival. Sprva morda nekoliko s
težavo, toda stvar nam bo postajala
vedno bolj jasna in sčasoma samoobsebi
razumljiva.

Ako bomo živali krmili po njih
krm-ski potrebi in po krmni vrednosti
posameznih krmil, se nam ne bo moglo
več pripetiti, da bi krmili živali bo-
disi preveč, bodisi premalo, bodisi ne-
pravilno.

Razen tega bomo lahko tudi točno
izračunali, v koliko ena ali druga ži-
val krmo bolje izkoristi, to je, se od
pokrmljenih ji količin hranilnih snovi
več zredi, zraste ali da več mleka. Ži-
vali, ki slabo izkoriščajo krmo, bomo
čimprej spravili iz hleva.

Končno pa si bomo na podlagi pozna-
nja potrebnih količin dnevne krme za
posamezne živali, ki jih redimo, ter na
temelju sestave in hranilne vrednosti
posameznih vrst krmil, lahko tudi iz-
računali, koliko živali lahko s pridelano
krmo čez zimo preredimo in koliko
krme bo treba ev. kupiti.

Kriegsbericht Wolf (Wb.)

Im einem Einsatzhafen am Kanal,
Beim Geschützexercieren in der Mor-
gensonne

Čitaj in širi tednik
„STAJSKI GOSPODAR“!

PK-Aufnahme: Kriegsbericht Wulf (Wb.)

Wenn sich im unbewachten Augenblick die GÄULE selbständig machen und den Knüppeldamm verlassen...

MALE VESTI

* Minister za zasedene vzhodne pokrajine Alfred Rosenberg je obiskal pretekli petek Ostland odnosno mesto Riga. Na kolodvoru so ga pozdravili Reichskommissar Lohse ter Generalkommissarji iz Rige, Kowna in Minska.

* Prazniki za časa vojne. Ker še vedno vlada v širokih ljudskih krogih nejasnost glede državno priznanih praznikov, se opozarja, da so sledeči dnevi zakoniti prazniki: 1. januar, velikonočni ponedeljek, binkoštni ponedeljek, 1. maj ter 25. in 26. december. Reichsstatthalter za Štajersko je izdal 20. decembra 1940 v svrhu izenačenja praznikov s prazniki v Reichu posebno odredbo, ki odreja, da so 6. januar, 29. junij, 15. avgust, 1. november in 8. december za časa trajanja vojne delavniški. Tedenska dneva, na katera odpadeta Vnebohod in Telovo, sta delavniška. Cerkvene svečanosti, ki bi se sicer imele opraviti ob teh dnevih, je radi tega preložiti na prihodnjo nedeljo.

* Preminul je Gauleiter Carl Röver. Pretekli petek je umrl za pljučnico Gauleiter v Weser-Emsu in Reichsstatthalter za Oldenburg in Bremen, Carl Rövers, v 54. letu svoje starosti. Führer je izdal nalog, da se truplo pokojnega zvestega sobojevnika pokopije svečano na državne stroške.

* Štajerska ima najstarejšo kmetijsko šolo v Veliki Nemčiji. Kakor posnemamo po dnevniku »Tagespost«, ima Štajerska v Grottenhof-u pri Graz-u najstarejšo kmetijsko šolo v Veliki Nemčiji. Ze l. 1806 so ustanovili štajerski stanovni na llecju v Graz-u (Joanneum) posebno kmetijsko in gozdarsko šolo. Skupno s Štajersko kmetijsko družbo so pozneje, leta 1822, uredili ob zapadni meji mesta »poskusni dvor«. Zavodu so pozneje priključili posebno viničarsko šolo. Tako je nastala l. 1851 podlaga za kmetijsko šolo. L. 1867 se je kmetijska šola radi razširitve preselila v Wetzelsdorf ter dobila po ondolnem veleposessvu ime »Grottenhof«. Današnji vodja zavoda je inž. Witzany.

Absolventi kmetijske šole v Grottenhofu lahko nadaljujejo na osnovi pridobljenega znanja svoje študije na visoki šoli za kmetijstvo. Mnogi Spodnještajerci so omenjeno šolo absolvirali tudi že pred svetovno vojno. Tako je »Grottenhof« najstarejša kmetijska šola v današnji Veliki Nemčiji.

* Loterija Nemškega Rdečega Križa. Tudi to leto bo Nemški Rdeči križ izvedel svojo denarno loterijo. Prodaja srečk se je pričela 18. maja in se bo zaključila 17. avgusta. Srečke bodo prodajali člani in pripadniki Rdečega Križa. Dvojna srečka stane RM 1.—. Posamezna srečka stane 50 Rpf. Žrebanje se bo vršilo v času od 18. do 21. avgusta. Izžrebanih bo 179.840 dobitkov v skupnem znesku 400.000 RM. Glavni dobiček dvojne srečke znaša 50.000 RM. Sprico dosedanjega agilnega sodelovanja nemškega ljudstva pri vseh akcijah Nemškega Rdečega Križa je pričakovati, da bo letošnja denarna loterija doživela popoln uspeh.

* Nemščina — drugi uradni jezik na Hrvatskem. »Narodne Novine«, ki so uradni list hrvatske ustaške vlade, prinašajo uredbo, ki imenuje vse tiste občine, v katerih predstavljajo Nemci več kot 20% prebivalstva. V vseh teh občinah je nemščina poleg hrvaščine drugi uradni jezik. V občinah, ki izkazujejo več kot 10% Nemcev, imajo Nemci pravico obževanja z oblastmi v svojem materinskem jeziku.

* Ranjenci imajo povsod prvenstvo. Našim ranjenim vojakom, kot častnim meščanom naroda, velja posebna ljubezen in skrb domovine. To ni samo srčna potreba nemškega ljudstva, temveč tudi del tiste umevne hvaležnosti, ki jo izkazujejo našim hrabrim vojakom z mnogoterimi dokazi našega držanja in tovarištva. Radi tega je samo po sebi umevno, da uživajo ranjenci ob linicah javnih ustanov, ob blagajnah kino-gledišč in gledišč ter tudi povsod, kjer se ljudje drenjajo in čakajo, brezpogojno upravičeno prvenstvo. To velja tudi v slučaju, da se kak ranjenec ne bi hotel poslužiti te svoje predprave.

Pričakovati je, da se ne bo pustil nikdo osramotiti vsled take skromnosti. Vsakdo je torej dolžan, da se takemu ranjencu ustreže najprej in čimprej. Tudi tako postopanje z ranjenci spada v poglavje o vljudnosti, ki jo potrebujemo sedaj v vojni mnogo bolj kot kedaj poprej. To bomo storili tem lažje, ker odgovarja ustrežljivost napram ranjenim vojakom naši srčni potrebi.

* Smrtne kazni se je rešil s tem, da je ovadil samega sebe. Pri mesarju Josefu Pragerju v Gänserdorfu (Niederdonau) so oblasti nedavno preiskovale stare obračune. Medtem je možakar ovadil samega sebe pri pristojni oblasti, češ, da je od začetka vojne do poletja 1940 tiho ali neprijavljeno zaklal 41 glav goveje živine, 31 telet in tri svinje. To tiho klanje je nato ustavil, ker se mu je nevarnost zdela prevelika. Z ozirom na to, da se je sam prijavil, da je vse priznal in da je sam ustavil svoje zločinsko delovanje, je bil pred posebnim sodiščem v Vienu kot vojni zločinec obsojen na 8 let težke ječe, 3800 RM globe in 12000 RM povračila vrednosti. — Pred posebnim sodiščem v Breslau-u se je zagovarjala neka Maria Stoschek radi prevare, ker je kupila pri starinarjih štiri krznate jopice in plašče ter jih je prodala naprej za deset do dvajsetkratni iznos lastne nakupne cene. Prisodili so ji tri leta težke ječe. — V Paderbornu je trgovka Anna Krauwinkel ponarejala nakazila za maslo, sir, margarino itd. Na ta način je odtegnila 34 stotov živil redni oskrbi. Poleg tega je nagovorila svojo 20 letno prodajalko Marijo Kirchhoff na ponarejanje in podajanje napačnih podatkov. Posebno sodišče v Bielefeldu je obsodilo trgovko na sedem let, prodajalko pa na dve leti težke ječe. — Tudi ti trije slučajji so dokaz, da se kaznuje vse tiste, ki se pregrešijo proti vojno-gospodarskim zakonom, v najstrožjih izmerih. Kdor se hoče v tej vojni okoristiti na račun splošnosti, je ljudski škodljivec, ki zasluži poleg prejete kazni tudi zaničevanje vsega naroda.

* Pozor na kače - strupenjače! Letos utegne biti posebno nevarno zaradi strupenih kač. Letošnja zima jih je prekomerno zadrževala v prezimovališčih. Vsemu letošnjemu majniku pa je kot nalašč sploh za kačjo golazen, a zlasti za strupene kače, namreč: menjava vlažnosti z vročino. To razmerje posebno ljubijo modrasi (gadov pri nas sploh ni več). Posebno popoldne (ob lepih dneh) je nevarno v bližini nahajališč, kjer se grejejo. Pa tudi pozneje je treba hneti oči odprte, ko se iz solnčič razlezejo tudi po travi na lovu za novo hrano. Pri nas ljudje tudi na deželi še vse pre malo poznajo naše takorekoč »domače« kače. Vse, kar je le količjak kači podobnega, leze in se plazji, je že — gad, tudi tako nedolžni slepec, največ pa kobranka (Würfelnatter), ki je res zelo podobna gadu in modrasu. Pri nas nevaren samo slednji. Ga je lahko spoznati in razločiti od drugih nestrupenih kač po značilni (skoro trikotni) glavi z rožičkom in po kratkem topastem repu (nestrupene kače imajo dolg, koničast rep). Kdor kač dobro ne pozna, naj se jih raje izogiblje — kar velja zlasti za otroke!

* Novo italijansko letalo. Italijani so zgradili novi tip lovskega letala, ki so ga označili z »Re 2001«. To letalo se je izvrstno obneslo nad Malto. Ze pri prvih spopadih so novi aparati italijanskega letalstva uspešno sestrelili več angleških aparatov tipa Spitfire, ne da bi zabeležili lastne izgube.

* Japonci so potopili od početka vojne do danes nad 60 sovražnih trgovskih ladij s skupno tonažo 444.000 brutoregistrskih ton.

* Dedni dvori za finske frontne bojevnike. Kakor poročajo iz Finske, bo vlada dodelila po vojni zaslužnim finskim frontnim bojevnikom zemljišča, ki bodo varna pred vsako dražbo. Ta posestva se ne bodo smela prodati. Podedoval jih bo v vsakem slučaju najstarejši sin.

* Ljudsko štetje v Belgradu. Srbski ministrski svet je izdal uredbo, po kateri bodo izvedli v kratkem ljudsko štetje in statistično ugotovitev vseh obratov in trgovin v glavnem mestu Srbije.

* Nova politična stranka v Angliji. Kakor poročajo preko Stockholma, si je dovolil Churchill po ovinkih ustanovitev nove politične stranke, ki bo nosila ime »The People« (Narod). Politični cilj nove stranke je odstranitev vseh tistih politikov, »ki ne morejo pokazati nikakih uspehov«. Izgleda, da je dal Churchill ustanoviti to stranko, ki ima služiti predvsem njemu samemu, samo za to, da bi se lahko otrese vseh tistih, ki so se drznili proti njemu nastopiti. Nova stranka bo baje imela nalogo napadati vse vladi neljube politike, in sicer tako dolgo, dokler jih Churchill ne bo iztrebil. Člani nove stranke se rekrutirajo iz skoro vseh dosedanjih političnih strank Anglije.

* Tudi na Hrvaškem je prepovedano poslušanje sovražnih radio-oddaj. Hrvatsko pravosodno ministrstvo je izdalo posebno uredbo, ki prepoveduje pod kaznijo poslušanje sovražnih radio-oddaj.

* Zanimivosti iz sodne razprave proti boljševiškim atentatorjem v Ankari. Pred sodiščem v Ankari se vrši sodna razprava proti sovjetskemu državljanu Pavlovu in njegovimi pajdaši, ki so organizirali »zizroma izvedli atentat na nemškega veleposlanika v. Papena. Sedaj je izpovedal turški državni pravdnik zelo zanimive stvari o glavnem obtožencu Pavlovu, ki se po njegovih poizvedovanjih ni nahajal vedno v Sovjetski Uniji, temveč tudi mnogo v inozemstvu. Pavlov je bil tudi eden izmed atentatorjev, ki so porušili v Sofiji l. 1926 katedralo Sv. Nedelje. Ameriški novinar Moderwall je namreč par tednov pozneje ugotovil, da je Pavlov skupno s sedanjim generalnim tajnikom komunistične internacionale, Dimitrovom, položil na kupolo imenovane katedrale peklenški stroj. Se pred eksplozijo pa je Pavlov v brzovlaku zapustil Bolgarijo ter se nastanil pri nekem sovjetskem poslanstvu. Ko so začeli za njim poizvedovati turške oblasti, jo je jederno odkuril na krovu neke sovjetske ladje v — Sovjetijo. Prav tako je tudi Dimitrov pobegnil iz Bolgarije na teritorij nekdanje Jugoslavije.

* Manj kruha v Carigradu. Turške oblasti so v Carigradu zmanjšale za odrasle osebe dnevni obrok kruha od 375 na 190 gramov.

* Najboljši vojni poročevalec Finske umrl junaške smrti. Najboljši vojni poročevalec Finske, znani pisatelj in poročnik Gunnar Johansson, je padel v boju z boljševiki. Johansson je svojčas napisal znamenito knjigo »Umreti nismo hoteli«. V tej knjigi je opisal prvo finsko-sovjetsko vojno l. 1940. Knjiga je bila odlikovana ter prevedena v več jezikov.

* Novi ukrepi za zatemanje v Nju-Jorku. Kakor poročajo iz Njujorka, je odredil židovski župan Laguardia nove ukrepe za zatemanje. Meščani desetmilijskega mesta sedaj torej že čutijo posledice vroče vojne juhe, ki jim jo je skuhal prezident Roosevelt.

* Potapljanje sovražnih trgovskih ladij v času od 1. do 17. maja. Ako si hočemo predočiti delovanje nemških podmornic, si moramo ogledati številke v tem času potopljene tonaže. V tem času je bilo potopljenih 97 sovražnih trgovskih ladij s skupno tonažo 534.800 brutoregistrskih ton. Od tega so samo nemške podmornice potopile 82 ladij s skupno 480.500 brt v Atlantiku in v ameriških vodah. Amerikanci morajo s kopnega gledati, kako se jim potapljajo trgovske ladje v dragocnim tovorom takorekoč pred nosovi. Mnoge ladje se potopijo tik pred zaletom v rešilno luko. Vsa prizadevanja Amerikancev, omejiti to potapljanje, so zaman. Nemške podmornice najdejo sovražnika tudi v najbolj oddaljenih luknjah ter ga potopijo s svojimi silnimi torpedi.

* Bolgarski odgovor na židovsko izzivanje. Preteklo soboto zvečer je sofijska policija preiskovala potnike, ki so prispevali z vlaki na glavnem kolodvoru. Pri tej priliki so aretirali več židov, ki so zapustili bolgarsko prestolico kljub tozadnji prepovedi za žide. Policija je nadalje aretirala več sto židov, ki so se po 21. uri brezskrbno gibali po ulicah. Na ta način je bilo aretiranih 3300 židov. Nadaljnjih 4000 židov bodo zaposlili pri gradbenih delih v Dobrudži. To je bil nekak prvi odgovor bolgarske javnosti na razna židovska izzivanja.

* Admiral Ivan Oldekop preminul. Iz Kiela poročajo: Po dolgoletni bolezni je umrl admiral Ivan Oldekop v 64. letu svoje starosti. Admiral Oldekop je bil šef štaba admirala v. Reuterja ter je pomagal rešiti čast nemške mornarice pri Scapa Flowu, kjer se je nemško brodovje pred nosovi Angležev samo potopilo. Admiral Oldekop je bil rodom iz Schleswig-Holsteina. Po svetovni vojni je bil pokojnik v letih 1927—1931 šef brodovja nemške mornarice.

* Vrhovni poveljnik angleškega brodovja v Sredozemskem morju odpoklican. Kakor posnemajo nemški listi po poročilu agencije Reuter, bo lord Cunningham, vrhovni poveljnik angleškega brodovja v Sredozemskem morju, v kratkem uradno odpotoval v Washington. Admiral Harwood, ki je bil imenovan za njegovega naslednika, je že prispel v Aleksandrijo.

* Madžarska je zvesta Trojnemu paktu. Te dni sta imela madžarski propagadni minister Antal in državni tajnik Szasz govore o sedanjih madžarskih politiki ter o obvezah, ki jih je vzela na sebe Madžarska. Tako je dejal minister Antal, da zatore Madžarska pričakovati zavarovanje svojega narodnega obstanka samo od zmage sil Trojnega pakta. Madžarska se bori na vzhodni fronti tudi za svojo bodočnost. Narod in vlada se radi tega trudita enodušno za zmagovit konec vojne, ki naj omogoči novo Evropo na novih temeljih. Državni tajnik Szasz pa je v svojem govoru povdaril, da ostane Madžarska zvesta svojim obvezam v tej vojni, ki je vojna vsega madžarskega naroda.

* Manjšinski pouk na madžarskih meščanskih šolah. Madžarski prosvetni minister je izdal odredbo, po kateri se bo poučevalo — odgovarjajoče lokalnim potrebam in razmeram — slovaščino, ukrajiniščino, romunščino, srbsčino in hrvaščino dva krat na teden kot izredni šolski predmet.

* Potres v Ekvadorju. V iberoameriški republiki Ekvador je nastal pretekli četrti potres, ki je po zadnjih ugotovitvah zahteval 500 mrtvih in 2000 ranjenecv. Na tisoče ljudi je brez strehe. V Andih, t. j. velikem gorovju, so začeli bruhati nekateri ognjeniki.

* Nemške podmornice so že v ustju reke Mississippi. Predrznost nemških podmornic je postala strah in trepet za Amerikance. Sedaj so se nemške podmornice že pojavile pred ustjem reke ali veletoka Mississippi. Ta veletok so imenovali Indijanci že v davni »očeta vseh vodac«. V resnici je Mississippi največji veletok Severne Amerike, skupno s reko Missouri pa je največji veletok na svetu sploh. Mississippi izvira na severu države Minnesotta. Tik pred Minneapolisom je veletok pripraven za plovbo. Dotika se St. Paula ter se vije v dožini 3115 kilometrov do melhiškega zaliva pri New Orleansu (Louisiana). Po svoje velikosti, dolžini in moči je Mississippi Amerikanecem nekaj simbol. Lahko si je predstaviti učinek, ki ga je v ameriški javnosti izzvala vest o pojavu nemških podmornic v ustju imenovanega veletoka.

* Francija je doslej izgubila skoro tretjino svojih kolonij. Pariški list »Paris Soir« je izračunal, da so Angleži v teku dveh let ukradli Franciji že 26% njenih kolonij in da je nadaljnjih pet odstotkov v nevarnosti. Angleški rop se je izvršil kakor sledi: Kamerun (430.000 kvadratnih kilometrov) dne 22. julija 1940; Francoska Indija (513 kv. kilometrov) v avgustu 1940; Nova Kaledonija z 18.000 kv. kilometri v avgustu 1940; Tahiti s 1000 kv. kilometri septembra 1940; Francoska Vzhodna Afrika z 2.250.000 kv. kilometri v avgustu in novembru 1940; Sirija s 190.000 kv. kilometri junija in julija 1941; otoka St. Pierre in Miquelon pa so Angleži ugrabili decembra 1941. Skupno gre torej za 2.900.000 kvadratnih kilometrov. Sedaj so napadli ali ogrožajo Madagaskar in Francoske Antile s 2.500.000 kvadratnimi kilometri. Francija je po teh navedbah izgubila tretjino svojega kolonijalnega področja in četrtino domačinskega prebivalstva. To je »slavna« bilanca angleških in ameriških zločinov napram Franciji.

* Tajland dobi novo prestolnico Saraburi. Tajlandska (siamska) vlada je sklepila proglasiti mesto Saraburi, ki se nahaja kakih 100 kilometrov severovzhodno od dosedanjega glavnega mesta, za prestolnico. Preselitev vladnih uradov bodo baje končali nekako l. 1945.

* Indijski narod se mora sedaj odločiti. Indijski narodni odbor v Bangkoku je izdal preko tajlandske radiopostaje nujen oklic na naslov indijskega naroda. V tem oklicu pravi, da je treba vlado v Indiji iztrgati Angležem iz rok ter jo položiti v roke indijskega naroda. Čas hiti, razen tega je kratek. Indijski narod se mora sedaj odločiti. Angleška propaganda je tvegala vse, da bi ustvarila med indijskim narodom nerazpoloženje proti državi Trojnega pakta. Indijski narod mora zmagati. V svoji usodni uri pa se mora zavedati, da so Japonska, Nemčija in Italija prijatelji Indije in zagovorniki indijskih interesov.

* Ministrski predsednik Islandije odstopil. Islandski ministrski predsednik je odstopil radi političnih nesoglasij. Za njegovega namestnika je bil imenovan Amerikancem prijazen zunanji minister Thors. Kakor znano, so Islandijo svoječasno zasedle ameriške čete.

* Kruta obsodba indijskega časnikarja. Angleži so obsodili glavnega urednika indijskega lista »National Herald«, Rama Ras-a, radi nekega protiangleškega članka na devet mesecev zapora. Obsodba je tem značilnejša, ker je »National Herald« glasilo Angležem prijaznega politika Pandit Nehru-a.

* **Deset milijonov avtomobilov ne vozi več v — Zedinjenih državah.** V Zedinjenih državah imajo 33 milijonov avtomobilov. Od teh jih ne vozi več radi pomanjkanja bencina deset milijonov. Severoameriški tisk se povprašuje, kako dolgo se bodo ostali avtomobili še lahko gibali, češ, da je to samo še vprašanje časa in — nemških podmornic.

* **Novi ustaški praporščaki.** Na graščini Kerestinec pri Zagrebu je zapustilo pred par dnevi 80 novih praporščakov onodno ustaško častniško šolo. Poglavinik je imel pri tej priliki nagovor ter je dejal, da se morajo Hrvatje s puško rame ob rami boriti s velikimi zavezniki v tej največji vojni vseh časov. Ustaška vojska je po besedah dr. Ante Pavelića revolucionarna vojska ter mora ohraniti vedno svoj revolucionarni duh.

* **Romunski obisk v Berlinu.** V Berlin je prispel pretekli ponedeljek državni tajnik romunskega prosvetnega ministrstva prof. Petrescu s soprogo. Prof. Petrescu bo v Berlinu študiral posamezne naprave in institucije nemškega poklicnega in strokovnega šolstva.

* **Letalski napad na Brighton.** Pretekli ponedeljek so lahka bojna letala nemškega letalstva udarila preko Kanala ter so v nizkem poletu napadla kolodvor mesta Brighton. Na kolodvoru so stali štirje vlaki, ki so bili točno zadeti od nemških bomb. Pri tem napadu je bila zadeta tudi neka tovarna na vzhodnem robu mesta. Trije dimniki tovarne so se zrušili. Po tem napadu, ki je trajal samo par minut, so se nemška letala nepoškodovano vrnila nazaj na svoja vzletišča.

* **Tri četrtine mesta Bath težko porušene oziroma poškodovane.** Kakor poroča neka severoameriška agencija, so bili prebivalci angleškega kopališkega mesta Bath zelo poparjeni, ko so morali po zadnjem nemškem letalskem napadu pospravljati ruševine. Nemška letala so letala križem in krazem nad mestom ter spreminjala tovarne, trgovine, hotele in šole v ruševine. V velikih delih mesta so poškodovane tri četrtine hiš. Napadalcji so po prikazovanju ameriške agenture najprej vrgli svoje rakete, da je bilo mesto vidno kakor podnevu. Nato so vrgli zažigalne bombe ter se istočasno spustili zelo nizko nad strehe hiš, ki so jih obstreljevali s strojnimi in topovi. Drugi val je vrgel eksplozivne bombe ter je prav tako tudi obstreljeval ulice in hiše s strojnimi in topovi. Mnoge hiše prikazujejo sledove granat.

* **15 000 hiš na Malti le porušeni ali neuporabljivi.** Posebni poročevalec londonskega lista »Observer« je obiskal Malto ter je pri tej priliki ugotovil, da bi se vsi tisti Angleži, ki stanujejo v najbolj bombardiranih mestih Anglije, prestrašili, ako bi videli škodo na Malti. Besede ne zadostujejo, da bi človek zamogel opisati razdejavanja na Malti. 15 000 hiš je popolnoma porušeni ali vsaj tako težko poškodovanih, da niso uporabljive. Dopisnik je videl na Malti 127 porušeni javnih poslopij. V La Valetti je porušeni 75% vseh hiš, v Sengliji celo 80, v Floriani pa 85%. Za poravnavo vse te škode bo treba dobrih 60 let časa.

* **80.000 litrov bencina so ukradli iz mestnih skladišč za tekoče gorivo v Montevideu (Ibero-Amerika).** Preiskava je dognala, da so storili prodajali bencin posestnikom avtomobilov proti ponarejenim nakaznicam. Za storilci ni nikakega sledu.

* **Novozelandci ne morejo domov.** Kakor poroča londonski list »Daily Sketch«, ne more ugoditi angleška vlada želji novozelandske vlade, naj pošljejo novozelandske čete iz Severne Afrike in Evrope domov. Svoje obljube Anglija ni mogla doslej izpolniti radi pomanjkanja transportnih ladij. Vlada v Aucklandu je morala sedaj podati izjavo, da teh čet ni treba poslati domov v Novozelandsko, da se ne bi še bolj zamotalo težko vprašanje pomorskih transportov.

* **Vse energije italijanskega naroda veljajo zmagi.** Mussolini je v času med 10. in 16. majem obiskal Sardinijo, ki trpi med vsemi južnoitalijanskimi pokrajinami najbolj vsled vojne. Kljub temu je prebivalstvo Sardinije priredilo Mussoliniju pristrane ovacije, kjerkoli se je pojavil. »Mi smo s Teboj, Ti si Italija«, to je bila politična veroizpoved, ki je odmevala po vseh cestah in ulicah Sardinije. Tudi največje žrtve — tako ugotavlja italijanski tisk — niso v stanju, ločiti italijanski narod od Mussolinija. Vsa Italija pokazuje eno in isto držanje duha ter je najgloblje prepričana, da je ta vojna potrebna in pravična. Vse italijanske energije stremiti k zmagi, zato je ni žrtve, ki bi jo Italijani smatrali pretežko.

* **Zlato in srebro na Filipinih so Amerikanci »pravočasno rešili«.** Neki zastopnik ameriške mornarice je sporočil, da so ameriške podmornice meseca februarja »natovorile« večje množine srebra in zlata ter spravile ta zaklad pravočasno na varno.

* **Blebetanje ameriških diplomatov.** Nemški listi poročajo preko Lizbone, da so severoameriški diplomate in časniki, ki čakajo v Lizboni na izmeno za italijanske diplomate iz USA, pripovedovali razne čenčarije iz Italije. Gre za diplomate in časnike, ki so bili akreditirani v Rimu. Tako je pripovedoval bivši ravnatelj rimskega urada agencije United Press dopisniku argentinskega lista »La Nacion«, »da Italijani ljubijo in spoštujejo Zedinjene države«. Višek pa je dosegla njegova sanjava blebetavost, ko je izjavil, »da se bodo Italijani uprli v tistem trenutku, ko bodo Amerikanci poskusili izkrcati svoje čete na evropskih tleh...«

* **Strahovi v Njujorku.** Njujorški dopisnik lista »Dagens Nyheter« poroča, da izgledajo ameriška mesta po uvedbi novih zatemnitvenih ukrepov kakor mesta strahov. Mesta se nahajajo skoro v popolni temi. Zlasti v Njujorku se opaža zaskrbljena tema, saj so se ponasali Njujorčani s tem, da je njih mesto najbolj razsvetljeno mesto sveta sploh. Sedaj vidijo Amerikanci hudiča, ki ga je prikladal Roosevelt s svojim izzivanjem osovinskih sil. Izzival je brez vzroka, sedaj naj se mu zahvalijo Amerikanci, ki so ga izvolili.

* **Važna sprememba v japonskem strankarstvu.** Parlamentarna skupina »Yokusan Oi Domei«, ki je štela po svoji ustanovitvi pred dvema letoma 390 poslancev, se je pretekli torek po lastnem sklepu razšla. Bila je najvažnejša skupina japonskega parlamenta. Pridružiti se hoče Zvezi za podpiranje politike cesarskega prestola.

NOVA GUINEA

Nova Guinea je za Grönlandijo drugi največji otok sveta. Na severu meji ob Veliki ali Tihi Ocean, na jugu ob Koralnemu morju, Tores morskemu cestu in Alfura morje, kar ga loči od avstralske celine. Na vzhodu ga ozke morske ceste ločijo od otokov Bismarck, Luiziada in D'Entrecasteaux, na zapadu je najbližji vzhodno-indijskemu otočju. Površina otoka z geografsko pripadajočimi otoki meri 785.000 kvadratnih kilometrov. Otok je precej gorat. Najdejo se vrhovi, ki štrlijo 2600 do 4300 metrov v višino. Od severnega obrežnega gorovja se razprostira ozek globok ravninski pas od Gelvinkbai-ja do Huongolfa. Preko južnega mokrega ozemlja teče vletok Fly, ki ima najdaljši vodni tok. K severnemu obrežju tečejo Mamberamo, Sepik in Kabenau, ki so plovne in dajejo možnost za notranji promet z ladjami daleč v neprehodne predele otoka.

Vlažno vroče podnebje (25 do 28 stop.) z enakomerno temperaturo ter velikimi, po kraju in letnem času menjajočimi se nalivi, je v deževni dobi na nizkem obrežju nezdravo. Po leti navadno razsaja severozapadni monzum, po zimi pa južnoistočni pasat. Prvi prinaša dež severnemu, drugi pa južnemu delu pokrajine.

Zemlja je izredno rodovitna. Rastlinstvo se bajno razvija. Najbolj uspevajo rastline indomalajskih avstralskih vrst. Od avstralskih rastlin so najbolj važne akacije in razne vrste eukaliptusa. Najdejo se najbolj na

jugu. Ob ravnem obrežju so bogati tropični gozdovi največ palmovga drevja ter močvirja. Drevje raste vse do 3500 metrov visoko. Gojijo se pa najbolj banane, areka orehi, sago palme, kokosovi orehi, krušna dresa, jams in taro.

Zivalstvo Nove Guineje tvorijo kenguru, ki živi na drevju, nadalje iz Kitajske uvožena divja svinja, miši in netopirji. Med pticami je največ papagajev, golobov in kazuarjev.

Prebivalstvo na severu, vzhodu in južnovzhodnem obrežju so melanezijska plemena. Imenujejo jih Jabimi, Masimi, Moto, Roru itd., ki so prodrli ob toku rek pravzaprav precej daleč v notranjost. Zapadno in južno obrežje je kakor tudi notranjost naseljena s Papuanci, kakor Kaiji, Koiari, Koviji, Koiti, Marindanimi in drugimi ter pritlikavimi plemeni, kakor Tapiro itd.

Gospodarski razvoj je delo belih, ki po kmetijskih nasadih uporabljajo domače in naseljene drugopolte delavce. K temu pridejo še razni prideli morja ter naplavljenno zlato. Na nekaterih krajih so ugotovili tudi petrolej.

Nova Guinea je po svetovni vojni, ko je Nemčija izgubila tamkajšnje kolonije, postala last Nizozemcev, Avstralije ozir. Anglije. Nizozemski del obsega papuansko otočje, otoke na južnem in severnem obrežju. Nekakšne zaščitne luke imajo v pristaniščih Doreh, Amberkaki, Tecal in Dobo.

* **Lakota grozi tudi Egiptu.** Kako poročajo iz Kaire, vlada v egiptovskih vladnih krogih velika zaskrbljenost glede prehrane Egipta. Pokrajinski guvernerji poročajo namreč, da v notranjosti dežele primanjkuje žita oziroma moke. Egiptu grozi lakota v pravem smislu besede. Angleška agitacija pa pravi, da se Egiptčanom ni treba bati prehranjevalne krize, ker bo Anglija pravočasno posegla vmes s svojo pomočjo.

* **Angleži nimajo pojma zakaj se borijo.** Vodilni Angleški mesečnik »Nineteenth Century and After« je objavil članek, ki vsebuje ostro kritiko angleške politike, češ, da ji manjkajo ideje in cilji. Ta politika narodu še do danes ni povedala, zakaj se bori. Anglež si sploh ne more predstavljati to, kar naj bi prišlo po vojni. »Temu nasproti« — tako piše imenovani list — »pa imajo nemški cilji povsem jasne obrise. Ti cilji niso nikakor tako neomejeni, kakor zatrjuje angleška propaganda. Ravno vsled tega je postal Führer z angleškega stališča Angliji nevaren, ker ima jasne pojme o strategiji in o politiki. To njegovo pojmovanje pa sloni na fundametu stvarnosti. Nemci vedo čisto jasno, kaj hočejo, oni vedo tudi, kaj naj pride po vojni. O vsem tem nimajo Angleži nikakega pojma.« List nato svari pred podcenjevanjem Nemcev. »Zmožnost Nemcev, prenašati težka bremena usode, je naravnost ogromna. Pomembno je dejstvo, da Nemci v par letih po svetovni vojni niso samo pridobili, kar so izgubili, temveč še več. Pravijo, da se nikdo ničesar ne nauči iz zgodovine. Nemci se vsekakor učijo. Pravili so nam, kaj se je zgodilo, pa tudi bogovi ne morejo spreminiti preteklosti. Naloga, pred katero je postavljena Anglija s svojimi

zavezniki, je radi tega mnogo težja kot vsaka druga naloga, ki smo jo morali rešiti doslej v naši zgodovini.«

DOPISI

□ **Marburg.** Te dni je umrla nagle smrti naša zvesta čitateljica in prijateljica »Stajerskega Gospodarja«, vojna vdova Juliana Ferlesch. Z dušo in srcem je bila tudi članica Heimatbunda. Veselo je odšla na Dravsko polje, da bi obiskala hišo, kjer so jo vzgojili kot rejeno. Drugega dne se je vrnila, toda tik pred vstopom v avtobus jo je pograbila nagla smrt — srčna kap. Pokopali so jo ob številnem spremstvu. Trije otroci žalujejo za vzorno materjo. — V prvi polovici majnika je bilo Standesamtu prijavljenih 108 rojstev (zadnjič 119); od teh je bilo 60 dečkov (zadnjič 57) in 48 deklic (zadnjič 62). Smrtnih slučajev je bilo 45 (zadnjič 50); od teh 23 (zadnjič 28) moškega in 22 (zadnjič tudi 22) ženskega spola. Porok je bilo pri Standesamtu sklenjenih 42 (zadnjič 52). — Kakor je iz gornjih podatkov razvidno, so se to pot vse številke znižale. Kljub temu pa je število porodov še vedno rekordno (kar je preko 100 se šteje kot rekord). Število smrtnih slučajev se vidoma znižuje (torej dobro spričevalo za zdravje Marburg-a). Število pa se tudi sicer v normalnih časih preko poletja navadno znižuje.

OGLAŠUJTE!

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpf, mastno tiskane besede 20 Rpf. Pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro se zaračuna 50 Rpf poštnine. Zaključek 11. uri. Male oglase se prevzame samo proti predplačilu, iz podeželja tudi v veljavnih poštinih znamkah. Najnižja

tiskane besede 20 Rpf. Pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro se zaračuna 50 Rpf poštnine. Zaključek 11. uri. Male oglase se prevzame samo proti predplačilu, iz podeželja tudi v veljavnih poštinih znamkah. Najnižja

Razno:

Cunje krojaške odrezke, staro železje in kovine, papir, ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arovec) kupuje vsako količino Alois Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 507

Opremljeno sobo

iščem v bližini Cilli-ja ali Sachsenfelda. Schlof, Hotel Europa, Cilli. 728-1

Übernehme jeden Dienstag zur bestmöglichen Verwertung:

Schlachtvieh aller Art

am Schlachthof in Marburg (Drau). — Josef Leitner, Viehhandels-Agentur, Marburg (Drau), Schlachthof. 739-1

Žago

v bližini glavne ceste na prometnem kraju dam v najem. — Naslov v upravi. 743-1

Proteze,

aparate za oporo, pasove za kile, telesne obveze, gumijaste nogavice in vložke za ravna stopala izdelujejo Spezialwerkstätten für Prothesen u. Bandagen F. EGGER, Marburg (Drau), Mellingerstraße 3. 762-1

Tobačne trafike pozor!

Izgubil sem tobačno karto na ime Richter Georg, Bresovetz 77 (Ankenstein). Najditelj dobi nagrado. 764-1

Menjam stanovanje v Cilli-ju

obstoječe iz kuhinje z vodovodom, shrambo in sobo z balkonom z enakim ali večjim. Ponudbe pod »Zamenjava iz osebnih razlogov« na upravo Marburger Zeitung, Geschäftsstelle Cilli. 772-1

Kupim:

Kupim mlatilnico

v dobrem stanju, 22 col široko, na motorni pogon. Maria Podgorschek, pekarna, Kirchberg i. d. Büheln. 699-3

Starejšega konja

za vožnjo (16 pesti) takoj kupim. R. Lirzer, Marburg, Bubakgasse 36. 749-3

Kupim

foto-aparat vel. 9x12 ali 10x15. Obner Johann, Post Wismath Nr. 1-5. 737-3

Mesarijo s hladilnico kupim ali vzamem v najem. — Koschel Josef, Steinbrück 33. 760-3

Kupim sprejemni aparat ali gramofon v kovčku.

Lubei Franz, Grafelfing bei München, Barabaraheim Nr. 128. 756-3

Kupim javorjev in črešnjav rezan les. — Tischlerei, Marburg (Drau), Brunnigasse 7. 766-3

Kupim takoj

moško kolo

Marburg (Drau), Triesterstr. 82. 765-3

Foto-aparat

za plošče ali film boljše vrste kupi Kowatschitsch Franz, Augenbach, Post Haus. 768-3

Prodam:

Prodam 4 beje zajkle, eno z mladici. Kupim 3 rejene zajce za klanje. Thesen, Gutendorf 165, Post Kötsch bei Marburg. 724-4

Vinsko črpalko

brez cevi prodam za 80 RM. — Sabukoschek, Marburg (Drau), Edmund-Schmied-Gasse Nr. 9. 759-4

Ein gedekter

Wagen

mit 4 Rädern, gut erhalten, für Bienenzucht geeignet um 150 RM zu verkaufen. Zechner Franz, Cilli, Sachsenfelderstr. Nr. 23 a. 770-4

Služba išče:

Iščem mesto vaje

za trgovino v Marburg-u ali okolici. — Naslov v upravi lista. 750-5

Iščem mesto oskrbnika

na veleposestvu. Ponudbe na upravo pod »Oskrbnik«. 755-5

Kmetijski ekonom

išče namestitve. Naslov v upravi. 767-3

Služba dobi:

Wachmänner für die besetzten Gebiete im Westen gesucht. In Betracht kommen in erster Linie Rentner, Pensionisten und einsatzfähige Invalide, sowie auch Arbeitskräfte, welche nicht in einem festen Arbeitsverhältnis stehen. Bewerber, welche bereits in einem kriegswichtigen Arbeitsverhältnis stehen oder dafür in Frage kommen, scheiden aus. Unbescholtenheit ist Voraussetzung. Anfragen sind an die zuständigen Arbeitsämter zu richten. Nähere Auskünfte durch die Dienststelle in Graz, Sackstraße 27, Tel. 42-42, Thiel Rudolf, Werbeleiter. 424-6

Trgovskega vajanca

kmečkih staršev, ki je dovršil višjo ljudsko šolo, ne preko 15 let starega, pridnega in poštenega, sprejme v trgovino mešanega blaga tvrdka Johann Regwath, Peilenstein. 697-6

Frankenbad pri Rann-u

najbolj vroče terme na
Spodnjem Štajerskem —
59 stopinj Celzija

otvarja sezono dne 1. junija

Cene sob RM 1.50 do RM 3.—.

Popolna oskrba od RM 3.20 naprej.

Pavšalne kure od 10 dni naprej RM 65.—.

Pavšalne kure od 20 dni naprej RM 117.—.

V pavšalnih cenah je zapopadeno: stanovanje, hrana, kopelj in zdravniška preiskava.

Kopališče leži v pokrajinsko prekrasni okolici sredi naravnega parka brez vsakega prahu ter nudi že po svojem položaju preveč razdraženim živcem siguren oddih in okrevanje.

Radioaktivna hipertermia je znana glede izrednih zdravilnih uspehov pri vseh revmatičnih boleznih, zlasti pa pri ischiasu, visokem krvnem pritisku in pri ženskih boleznih.

Protiindikacije so srčne in pljučne obolenosti.

Vprašanja je nasloviti na

„Graf Attemsische Gutverwaltung Rann“,

Telefon Rann 2

Telegram na naslov „Attems Rann“

Postaja brzih vlakov Rann (Save) in Brückl (Dobova)

692

Pomočnico pri gospodarstvu išče zapuščina Kotzbek. - Ober Rotwein bei Marburg (Drau), Fasangasse. 753-6

Pomočnico začetnico za foto-trgovino sprejem. — Foto-Kieser, Marburg (Drau), Viktringhofg. 30. 741-6

Hišno pomočnico pridno in zanesljivo sprejme družina z dojenčkom. Lahko tudi začetnica, delavljna, ki ima veselje do otroka in se hoče naučiti gospodinjstva. Ponudbe na upravo lista pod „Poštena“. 729-0

Sprejem pridnega, marljivega
prodajalca

oziroma prodajalko.

Spezereiandlung Franz Machalka, Pettau. 734-6

Pridno služkinjo vajeno vsega dela, ki pomaga tudi v kuhinji, se takoj sprejme. Predstaviti se je v kavarni Viktringhof, Marburg, Viktringhofgasse 30. 672-6

Šoferja izučena mehanika, kovača ali ključavničarja takoj sprejem k Dieselaytomobilu. Hans Göttlich, Marburg, Kärntnerstraße 128 731-6

Služkinjo za kmečka dela (po mo-
žnosti z znanjem košnje
za 2 kravi) sprejme Schwertner, Drau-
weiler bei Marburg (Drau), Drauweiler-
gasse 2. 744-6

Garderoberko sprejem. - Vprašati
Marburg-Drau, Dom-
platz Nr. 5. 746-6

Žagarja za venecijanko potrebu-
jem za takoj. Ponudbe
na upravo lista pod »sposoben«. 736-6

Burg-Lichtspiele

Marburg. Lurgplatz 1

BRÜDERLEIN FEIN

Ein Wien-Film mit: Marte Harell, Winnie Markus, Jane Tilden, Hans Holt und Paul Hörbiger.

Ein Film um den Schauspieler und Dichter Ferdinand Raimund, den Abgott des Wiens der Biedermeierzeit.

Für Jugendliche unter 14 Jahre nicht zugelassen! 771

Hišnika za Marburg. Tegetthof-
straße išcem. Soba s
štedilnikom 16 m² na razpolago. Vprašati
pri Hans Windisch, Unterrann 21, Pettan. 738-6

Prodajalko zanesljivo, dobro raču-
narico, katero bi uvedel
v fototrgovino, takoj sprejem. — Photo
Kieser, Marburg (Drau), Viktringhofg. 30. 742-6

Dekle za kuhinjska dela takoj
sprejem. Marburg (Drau),
Domplatz Nr. 5. 747-6

Sprejem dekle

za pomoč v gospodinjstvu. Bäckerei Se-
chasi, Lembach bei Marburg-Drau. 740-6

Perfektne kuharico

takoj sprejem. Vprašati: Marburg-Drau,
Domplatz Nr. 5. 748-6

Iščem sužkinjo

za svoja domača dela. Nastop takoj! —
Vasiljev, Marburg (Drau), Custozzagasse
Nr. 9. 763-6

Melker oder Kuhknecht

der melken kann, wird mit Verpflegung
und Bezahlung aufgenommen. Gutsver-
waltung Straßenhofen, Platseh. — Post:
Ober Kunigund bei Marburg-Drau. 751-6

Hlapca poštenega in pridnega vza-
mem takoj v službo. Dobi
dobro hrano in mesečno plačo. Johann
Schunkowitsch, Naraple, Post Monsberg. 769-6

Pridnega hlapca

sprejme gostilna »Waldtoni«, Marburg
(Drau), Windenauerstraße 124. 773-6

Sprejemamo hranilne vloge, dajemo posojila in kredite

Ce rabite nasvet, potem se obrnite na naše podružnice v Windischgraz, Windischfeistritz, Mahrenberg in Gonobitz ali pa na upravnike naših poslovalnic v Pöltschach - Karl Sima, trgovec, Hölldorf 25 — Rast - Ferdinand Oswald, gostilničar, Rast 20 in Zellnitz a. d. Drau - Johann Lipar, gostilničar, Zellnitz a. d. Drau 5

5370

STADT- UND KREISSPARKASSE
HAUPTANSTALT - MARBURG A. D. DRAU. HERRENGASSE 36

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

CILLI, Postfach

Hipoteke na posestva
po mestih in na deželi

Občinska posojila

Naselitvena posojila

Reichsgau jamči za vse obveze zavoda

Ženitve - Dopisi:

V svrhu ženitve

iščem gospodično

od 30 do 35 let, prijetne zunanosti, katera ima sposobnosti in veselje do vodstva dobro vpeljane obrti, združene z gostilno in kmetijo. Dopise s sliko, ki se vrne, na upravo lista pod »Zukunft 1«. 702-7

Gospodična iz ugledne družine z dobro trgovino, želi spoznati podjetnega trgovca v svrhu ženitve radi povečanja trgovine. Resne ponudbe s sliko na upravo lista pod »Deutsche Sprache«. 724-7

Izobražen gospod

star 30 let, simpatičen, v dobri službi, želi poročiti dobro vzgojeno gospodično iz mesta ali dežele — lahko tudi hčerka boljšega posestnika. Pogoji: lepa, čista preteklost ter dobra gospodinja. Dota postranska stvar. Resne ponudbe na upravo lista pod »Tiha sreča 150«. 758-7

Starejši gospod

z višjo šolsko naobrazbo in dolgoletno prakso v kmetijstvu, želi spoznati samostojno, neodvisno posestnico, v svrhu ženitve. — Dopisi na upravo lista pod »Vzorno posestvo«. 745-7

Fant 33 let star, izkušen obrtnik, s stalnim zaslužkom, želi v svrhu ženitve spoznati dekle v starosti od 24 do 35 let ne glede na premoženje. — Resne ponudbe s sliko na upravo lista pod »Vesela bodočnost 30«. 754-7

Gospod, trgovsko naobražen,

simpatičen, resnega in mirnega značaja, star 35 let s primerno gotovino, želi v svrhu ženitve resnega znanja s trgovko ali izobraženo gospodično v starosti 20 do 30 let. Tudi mlajše vdove niso izključene. Tajnost zanj. — Resne ponudbe po možnosti s sliko, ki se takej vrne, poslati na upravo lista pod »Pozna jezen 1942«. 757-7

Fant v državni službi v Marburg-u želi znanja v svrhu ženitve s simpatično gospodično od 18—26 let. — Ponudbe s sliko in naslovom je poslati na upravo lista pod »Gute Zukunft 3«. 761-7

Posestnik in trgovec s kapitalom v Untersteiermark-u, ločenec brez lasne krivde, star 35 let, išče gospodično ali vdovo brez otrok v svrhu vodstva gospodinjstva; na imetje se ne ozira ter ženitev ni izključena. Ponudbe s prilogo slike (katera se pod diskrecijo vrne) je poslati na upravo »Stajerskega gospodarja« pod »Vestna gospodinja«. 739-7

Prvovrstne simentalke krave

visoko breje in s teleti se prodajajo od sobote, dne 23. maja, dalje pri gostilni Wlachovitsch, Marburg (Drau), Prach, Nutzviehhandlung, Wilken. 588

Ton Lichtspiele Pettau

Jeden Dienstag und Freitag neues Programm
Vorstellungen täglich 18.30 und 20.45

Jeden Sonn- und Feiertag
10.30 und 14.45 Sonn- und Feiertag 16.00, 18.30 und 20.45

Wochenschausendervorführung
als Beiprogramm Kulturfilm

OGLAŠUJTE! „ŠTAJERSKI GOSPODAR“
posrednik med mestom in deželo

Spodnještajerci! Organizacija Steirischer Heimatbund
Vam olajšuje uk nemščine!

Škropilna sredstva za vinogradništvo in sadjarstvo I

Bakreno apno
Bakrov sulfat
Zveplo
Nirozan
Solbar
Pomarsol
Venetan-Neu
Nosprasil

M. O SET, VELETRGOVINA
Marburg/Drau

KUPUJEM

vse vrste tekstilne odpadke, cunje, krojaške odpadke, medenino, baker, svinec, cink, staro železo, litino itd.

iščem zastopnike in nakupovalce
v vseh mestih in krajih Spodnje Štajerske. Ponudbe na trdko:

JOHANN SLUGA,

Großhandel mit Rohstoffen, Marburg, Triesterstraße 22, Fernruf 2372